

**DERŰS GYERMEKKOR A
PATAK PARTJÁN
HALMAJI KASTÉLY ÓVODA
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

Elfogadta: Nevelőtestület

Jóváhagyta: Zsírosné Becse Gizella
intézményvezető

**„ÉLETMELEGET NEM AZ
ÁBRÁNDOK ADNAK HANEM A
CSELEKVÉSI TEHETSÉG”**

/Széchenyi István/

Tartalom

MŰVÉSZETEK NÉLKÜL ÉLNI LEHET, DE NEM ÉRDEMES.....	5
1. BEMUTATKOZUNK.....	7
2. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP.....	10
2.1. Gyermekkép	10
2.2. Óvodakép	12
3. AZ ÓVODAI NEVELÉS ÁLTALÁNOS FELADATAI.....	19
3.1. Az egészséges életmód kialakítása.....	20
3.2. Érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása.....	23
3.3. Az anyanyelvi-, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.....	28
4. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI.....	32
4.1. Személyi feltételek	32
4.2. Tárgyi feltételek	35
4.3. Az óvodai élet megszervezése.....	36
4.4. A fogyatékossgal élő gyermek nevelése.....	38
4.5. Gyermekvédelem az óvodában	41
4.6. Az óvoda kapcsolatai	43
5. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI.....	47
5.1. A játék	50
5.2. Verselés, mesélés	55
5.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	58
5.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	60
5.5. A mozgás.....	62
5.6. A külső világ tevékeny megismerése	64
5.7. Néphagyomány ápolás, népszokások	67
5.8. Jeles napok az óvodánkban	67
5.9. Munka jellegű tevékenységek	68
5.10. A tevékenységekben megvalósuló tanulás	70
6. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE	71
LEGIMITÁCIÓS ZÁRADÉK	76
IRODALOMJEGYZÉK.....	77
MELLÉKLETEK	79

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda, Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	--	---

ADATAINK

1.) Halmaji Kastély Óvoda, Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár

Székhelye: 3842 Halmaj, Táncsics út 8.

Tel: 46/574-226-4

2.) Alapító jogokkal felruházott Irányító szerv neve:

Halmaj, Kiskinizs Községek Önkormányzatainak Intézményfenntartó Társulása

Székhelye: 3842 Halmaj, Kossuth út 1.

Tel: 46/474-122

3.) Költségvetési szerv:

Halmaji Kastély Óvoda, Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár

Székhelye: 3842 Halmaj, Táncsics út 8.

Tel: 46/574-226-4

4.) Működési területe:

Halmaj és Kiskinizs Községek közigazgatási területe

5.) A program készítője:

A Halmaji Kastély Óvoda Nevelőtestülete

6.) Az intézményvezetője, a program jóváhagyója:

Zsírosné Becse Gizella

Lakcíme: 3842 Halmaj, Kossuth út 2.

Tel.: 30/694-2949

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	---	---

MŰVÉSZETEK NÉLKÜL ÉLNI LEHET, DE NEM ÉRDEMES

A pedagógiai program meghatározza:

- az óvoda helyi nevelési alapelveit, értékeit fejlesztés céljait, célkitűzéseit,
- azokat a nevelési feladatokat, tevékenységeket, amelyek biztosítják a gyermek személyiségének fejlődését, közösségi életre történő felkészítését, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztését, fejlődésének segítését,
- a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységet,
- a gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységet,
- a szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formáit,
- nemzetiség kultúrájával járó feladatokat,
- az egészség- és környezeti nevelési elveket,
- gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket,
- a nevelőtestület által szükségesnek tartott további elveket.

A helyi óvodai pedagógiai programunk magába foglalja óvodánk hitvallását, nevelési koncepcióját, melyre ráépül az óvoda egész tevékenysége, értékelési és ellenőrzési rendszere. Tartalmazza a teljes óvodai életet, alkalmas az önmeghatározásra.

Szeretnénk, ha a programunk, óvodánk referencia dokumentuma lenne, igazi alap, melyhez a fenntartónk igazítja ellenőrzéseit, értékeléseit és a jövőbeli fejlesztési támogatásait.

Tartalmi követelményeink:

- a 2,5-7 éves korosztály személyiségfejlődési jellemezői;
- a játék, a játékoság legyen az óvodai nevelés során közvetített kultúra és szokáskialakítás fő jellemzője;
- olyan testi, szociális és értelmi fejlettségi szintre juttassuk el a gyermekeket, hogy képessé váljanak az iskolai életre, az élethosszig tartó tanulásra,
- mindig építhessenek az óvodai élményeikre, tapasztalataikra.

Nevelési programunk tartalmazza:

- azokat a nevelési célokat, feladatokat, melyek biztosítják a gyerekek fejlődését, közösségi életre való felkészítését, a szociálisan hátrányos helyzetben lévők felzárkóztatását;
- a differenciált fejlesztési lehetőségeket;
- a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztését;

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p style="text-align: center;"><i>Halmaji Kastély Óvoda, Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p style="text-align: center;">3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	--	---

- a gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységünket;
- a nemzeti kisebbséghez tartozó gyerekek számára a kisebbség kultúrájának, hagyományainak ápolásával járó feladatokat;
- a migráns gyermekek nevelési feladatait;
- az egészség-megőrzési szokások és környezettudatos magatartás kialakítását;
- a gyermek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket;
- a szülő, a gyermek és a pedagógus együttműködésének formáit;
- az ellenőrzési, értékelési teendőinket, melyek rendkívül fontosak a tartalmi működés megítélése szempontjából;
- az óvodánk hagyományait, kapcsolatainkat, szolgáltatásainkat;
- az intézményi fejlesztés, fejlődés lehetőségeit;
- az óvodánk sajátosságait úgy, hogy az óvodai nevelés alapfunkcióit, céljait, alapelveit, feladatait figyelembe vegye;
- a boldog, derűs kisgyermekkor biztosítását, az örömteli iskolakezdés megalapozását.

Összegzés:

„Az óvodai nevelés célja az, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).”¹

„...a mi korunk lenyűgöző szépségeket kínál, amelyek az érzéketlen szemnek rejtve maradnak, de a látó szemnek elérhetőek és nyitva állnak.”

/Endel/

¹ 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról 1. melléklet 2. old.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

1. BEMUTATKOZUNK

Óvodánk, a Halmaj és Kiskinizs Községek Önkormányzatának óvodája. Négy gyermekcsoportban foglalkozunk, kb. 100 kisgyermekkel.

Felvevő körzetünk: Halmaj és Kiskinizs község, de a férőhelyek kitöltése érdekében, ha mód van rá más településről is veszünk fel gyermekeket.

Fenntartónk: Halmaj és Kiskinizs Községek Önkormányzatainak Intézményfenntartó Társulása.

Munkáltatónk és gazdálkodónk: a Halmaji Kastély Óvoda, Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár Intézményvezetője.

A Szikszói járáshoz tartozunk.

Óvodánk ma már egy többcélú intézmény székhelye, szakmailag és költségvetésileg önálló, mely 1971 óta működik a községben. Ez idő alatt kezdeményező, újtásra törekvő, aktívan tevékenykedő pedagógus közösség alakult ki, jellemző munkánkra a tudatossággal párosuló felelősség. A pedagógiai munka folyamatában, évek óta foglalkozunk az alábbi kérdésekkel: mit, mennyit, mikor, és hogyan? A kérdésekre a választ minden esetben az óvodáskorú gyermek életkori sajátosságainak ismeretében és azok szem előtt tartásával fogalmazzuk meg. Nagy hangsúlyt fektetünk a gyermek személyiségfejlesztésére. Az óvodai nevelésünk a gyermek teljes személyiségének kibontakoztatására, a gyermeki jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának megerősítésére irányul, az egyenlő hozzáférés biztosítása mellett. Fontos számunkra a gyermekek egyéni fejlesztése. Minden adandó alkalmat megragadunk, hogy differenciáltan tudjuk fejleszteni gyermekeinket saját képességeik figyelembevételével. Ebben a munkában segítségükre van a fejlesztő pedagógusunk, aki a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek közül a sajátos nevelési igényű- és beilleszkedése, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekekkel külön foglalkozik, fejlesztésükről tervet készít és naplót vezet. A tehetségesek pedig rajzból és énekből külön foglalkozáson vehetnek részt, de szükség esetén a csoport óvodapedagógusai differenciáltan is foglalkoznak velük. Ezekből a témákból kiírt pályázatokon lehetőségeink szerint igyekszünk részt venni.

Kiemelten fejlesztjük a gyermekek mozgását:

- a Kulcsárné féle mozgásterápiát bevezettük óvodánkban, amelyre a csoportban dolgozó óvónők véleményének figyelembevételével kapják a fejlesztést a gyermekek;

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	---	---

- nagycsoportosoknak gyógytestnevelést szervezünk óvodapedagógusunk segítségével, aki gyógy testnevelő is;

- műfüves pályánkon különböző sport tevékenységeket szervezünk, versenyeket rendezünk.

Nagy szerepet szánunk az anyanyelvi nevelésnek és a néphagyomány ápolásának.

Az érdeklődő gyermekeknek néptánc és hittan oktatást tartunk.

Könyvtárunkat tudatosan fejlesztjük, szem előtt tartva az új és a kiemelt feladatainkat, az új módszereket, pedagógiai újításokat, a néphagyományőrzést és a kompetencia szemlélet mélyítését.

Óvodai nevelésünk az óvodába lépéstől az iskolai élet megkezdéséig a gyermek harmonikus fejlődését szolgálja az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyerekek ellátását is).

Több éves múltra tekint vissza az érzelmi alapokon nyugvó óvodai élet szervezése, a gyermekek testi – lelki szükségleteinek kielégítése, a gyermekközpontú nevelési módszerek megválasztása és a tőlünk telhető maximális iskolai életre való felkészítés.

Legfontosabb értékeink a szeretet, elfogadás, játékoság, élménynyújtás, tapasztalatszerzés az egyéni bánásmód alkalmazásával.

A JÁTÉK színteret ad a nevelési feladatok és a képességfejlesztés feladatainak megvalósításához.

Nevelési folyamatunk a gyermeki tevékenységre épül, amely az egyéni fejlődés ütemének megfelelő, teljesítménykényszertől mentes fejlesztést tesz lehetővé.

A gyermek nevelése elsősorban a család joga, de ebben a nehéz feladatba az óvoda is bekapcsolódik. Figyelembe vesszük a családi nevelést, arra alapozva tervezzük meg az óvodai nevelés feladatait, kiegészítve azt, esetenként hátránycsökkentő szerepet vállalva.

Az óvodai nevelésnek az emberi – és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel vegyen részt a színvonalas intézményi nevelésben.

Az óvodánkban folyó pedagógiai munka iránt érdeklődést, sok figyelmet tapasztalunk a szülők, a fenntartók, a községben működő általános iskola és a civil szervezetek részéről.

Egyik célunk: szakmai tudásunk folyamatos fejlesztésével tegyünk meg mindent azért, hogy az óvoda funkciója, az óvodai nevelés céljai, feladatai maradéktalanul megvalósulhassanak az intézményünkben.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	---	---

Másik célunk: olyan gyerekek nevelése, akik nyitottak a világ dolgai iránt, tudásvágy hajtja őket, hogy mindent felfedezzenek, megismerjenek, ezáltal állandóan fejlődjön a gyermek teljes személyisége a tevékenységeiken keresztül.

Ennek érdekében a kompetencia alapú óvodai programcsomag szakmai koncepciójának alapelveit beépítjük a helyi nevelési programunkba.

Szeretnénk megvalósítani, hogy a gyermekek az óvodába lépéstől kezdődően, „okos” szeretetben, érzelmi biztonságban, derűs, nyugodt légkörben képesek legyenek az önfelelt játékokra, ami által fejlődve és sok új élménnyel, tapasztalattal gazdagodva kezdhetik majd meg az iskolai életet.

Óvodánk nevelési programjának alapja a közoktatás alapkoncepciójából fakad. Az óvodai nevelés országos alapprogramjában és a Kompetencia alapú óvodai programcsomagban megfogalmazott célok, feladatok, követelmények határozzák meg a mi cél-, feladat- és követelményrendszerünket, az egyéni sajátosságainkat, helyi lehetőségeinket beépítve.

Programunk készítését meghatározza:

- Óvodai nevelés országos alapprogramja,
- Nemzetiség óvodai nevelésének irányelve,
- Fogyatékos gyermekek óvodai nevelésének irányelve,
- Óvodai integrációs program,
- Kompetencia alapú óvodai programcsomag - központi dokumentum,
- nemzeti köznevelési törvény és az 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet idevonatkozó részei.

Óvodánk dokumentumai megtekinthetők: www.halmaj.hu, www.oktatas.hu honlapokon illetve intézményünkben.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda, Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	--	---

2. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

2.1. GYERMEKKÉP

A gyerekek kívánságai:

Pedagógiai munkánk mottója!

(Anyukám, Apukám, Pedagógusok) óvodás koron és azon túl is érvényes!

- 1./ Add nekem az idődet!
- 2./ Hígy nekem, bízz bennem! Irányításoddal jó utat fogok választani. Ha magam mellett tudlak, nem történik velem semmi rossz.
- 3./ Szeress és hagyd, hogy szeresselek! Szeress akkor is, ha rossz vagyok. Jó érezni a szeretetedet akkor is, ha például tudom, nem tetszik neked a viselkedésem.
- 4./ Bocsáss meg nekem! Fejezd ki a megértésedet, ha tévedek. Add értésemre, hogy mindig van lehetőség, hogy újra kezdjek bármit. Engedd meg, hogy a tetteimért én is vállaljam a felelősséget.
- 5./ Javíts ki és mondd el, ha tévedtem, de ezt ne mások előtt tedd, és kérlek, ne hasonlíts engem soha másokhoz, (különösen a testvéreimhez, a barátaimhoz ne mérj)!
- 6./ Ne vegyél nekem olyan dolgokat, amelyekre te hiába vágytál. És ne erezz büntudatot, ha nem tudsz megadni mindent, amire fáj a fogam (néha csak azért kérek valamit, hogy kiderüljön számomra, hol a határ).
- 7./ Kérdezd meg úgy igazából, hogy mi történt az óvodában, az iskolában. És figyelj arra, amit mondok ilyenkor. Beszéljess velem arról, hogy mit gondolok. Érdeklődj, hogy hogyan oldom meg a feladatomat. Vitasd meg velem a terveimet. Bátoríts a választásaimban. És dicsérd bátran, ha megérdemlem. Ha meg tévedtem, terelj a jó útra.
- 8./ Büntess meg, ha rosszat teszek. (Meg kell tanulnom különbséget tenni jó és rossz között). A büntetés után viszont bocsáss meg. Ismerd el, ha jót cselekszem. Sose parancsolj nekem, inkább kérj tőlem, mert a kérés az összetartozásunkat erősíti.
- 9./ Bánj velem úgy, mint a legjobb barátoddal. Figyelj rám, ha szeretnék veled megbeszélni valamit. Még gyerek vagyok ugyan, de nekem is vannak gondjaim, szorongásaim és aggodalmaim. Kérlek, vedd észre és vedd figyelembe a bánatomat és a fájdalmamat.
- 10./ Erősíts meg abban, hogy szeretni fogsz, bármi történjen is.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

11./Taníts meg engem is a szeretet képességére. Adj hitet és nevelj belém bizalmat az emberek iránt. Hogy társat találjak majd, hogy a nagyvilágban és a hazámban otthon érezhessem magam.”²

Az óvoda a gyermek 3 éves korától a gyermek 6-7-8 éves koráig nevelési intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételtől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen vagy a felvételi körzetben található 3 éves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

A gyermeknek alapvető joga, hogy óvodai ellátásban részesüljön és ott saját szükségleteinek, állapotának megfelelő segítséget kapjon készségei, képességei kibontakoztatásához, személyisége védelméhez, fejlesztéséhez.

„A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.”³

Ezért is mondhatjuk, hogy minden gyermek más és más, minden gyermeket a maga szintje és képességei szerint szükséges nevelni, fejleszteni, hogy képessé váljon az iskolai életre. Ennek a gyakorlatban történő megvalósítása a differenciálás, amelynek segítségével a személyiség maga útját bejárva képes fejlődni. Az óvodánkban nevelkedő gyermekek számára biztosított, hogy a maga módján, ütemében, képességei szerint tudjon kibontakozni minden kényszer nélkül. A személyiség szabad kibontakoztatásában meghatározó szerepe van a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezetnek.

„Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s a meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.”⁴

A minél hosszabb ideig tartó óvodáztatás biztosítása érdekében arra törekszünk, hogy minden 3 éves gyermek óvodai nevelésben részesüljön, mert így az iskolai életre való felkészítés eredményesebb lehet.

² A nevelés tíz parancsa

³ 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról 1. melléklet 2. old

⁴ Ua.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda, Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	--	---

Óvodás életkorban a gyermek legelemibb pszichikus szüksége, létformája a játék. A szabad játék a nevelés legfőbb eszköze, a személyiségfejlesztés színtere, a tanulás, a készség- és képességfejlesztés leghatékonyabb módja. A valódi tudás az, amit a gyermek maga fejt meg és cselekvésen keresztül sajátít el.

Minden gyermeknek joga van arra, hogy egyéniségéhez optimálisan illeszkedő pedagógiai rendszerben, a számára legkevésbé korlátozó és legkevésbé szegregált környezetben nevelkedjen, biztosítva ezzel számukra az egyenlő hozzáférést. Ez a gyermekek oldaláról szükségletet, a felnőttek számára pedig kötelességet jelent.

A gyermeknek joga, hogy nemzetiségi óvodai nevelésben is részesüljön, ha a szülő kéri. Ezáltal megismeri a nemzetiségi kultúráját, hagyományait.

Az óvodáskor szenzitív időszak a különbözőségek elfogadásában. A játék elsődlegességét, az élmények feldolgozását támogató környezetben felnövő gyermek maga is befogadóvá, együttműködővé, segítőkészé válik. Óvodáskor végére a gyermek a különbözőségekkel természetes módon él együtt, korának megfelelő mértékben empátikus, szolidáris játszótárs, csoporttárs.

2.2. ÓVODAKÉP

Nevelési koncepciónk alapja, nevelési rendszerünk jellemzői

DR. HEGYI ILDIKÓ: A NEVELÉS „TÍZPARANCSOLATA”

(Tíz jó tanács a gyerekekneveléshez)

1. **VEDD FIGYELEMBE A GYERMEK ÉRZELMEIT!**
„A félelem megeszi a lelket.”
2. **FOGADD EL A GYERMEKET ÖNMAGÁÉRT!**
„A türelem rózsát terem.”
3. **ADJ TESTI – LELKI BIZTONSÁGOT!**
„Ki magához nem jó, mást sem szerethet.”
4. **LÉGY KÖVETKEZETES!**
„Amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra!”
5. **INFORMÁLJ ÉS KOMMUNIKÁLJ NAPONTA!**
„Az információ – hatalom.”

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	---	---

6. **ENGEDD A SZÁRNYPRÓBÁLGATÁST!**
„A lónak négy lába van, mégis megbotlik.”
7. **DÖNTS OKOSAN!**
„Veszélyes ügyedben értelmed vezessen!”
8. **GONDOLD MEG, MIT KÍVÁNSZ!**
„A fák nem érnek az égig.”
9. **HAGYD SAJÁT TEMPÓJA SZERINT FEJLŐDNI!**
„Lassan járj, tovább érsz!”
10. **TARTSD ÉBREN AZ ÉRDEKLŐDÉST!**
„Ki korán kel, aranyat lel.”

Derús gyermekkor a patak partján

Az óvoda szakmailag önálló nevelési intézménye a köznevelési rendszernek. A család elsődleges színtere az óvodáskorú gyermek nevelésének, az óvoda kiegészítője három illetve két és fél éves kortól az iskolába lépéséig.

Óvodánk, a községben 1971 óta működik. Induláskor egy gyermekcsoporttal kezdtük meg a pedagógiai munkát, egy kastélyból átalakított épületben.

2011. szeptember 9-én átadták a teljesen (kívül, belül) felújított, torna-, orvosi – és egyéni fejlesztőszobával bővült épületet, ami a mai kor követelményeinek teljesen megfelel, így településünkről és vonzás körzetéből a gyermekeket egy XXI. századi óvoda várja.

2013. szeptember 28-án átadásra került (B-A-Z megyében elsőként) udvarunkon egy többfunkciós műfüves pálya, amely a gyermekeink még hatékonyabb mozgásfejlesztését teszi lehetővé. Mind két projekt pályázat útján valósult meg.

Munkánkat az indulás óta az óvodás korú gyermekek legmagasabb szintű nevelése, a nevelői tevékenység szüntelen fejlesztése jellemzi.

Az óvoda funkciói:

- óvó-védő
- szociális
- nevelő-személyiségfejlesztő.

Ezáltal a gyermekben megteremtődnek a következő (kisiskolás) életszakaszba való átlépés belső pszichikus feltételei.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

Az óvoda tárgyi környezete és pedagógiai tevékenységrendszere segíti a gyermek környezettudatos magatartásának fejlődését.

Az óvodás gyereket emberhez méltó jogok és a gyermeki létehez méltó körülmények illetik meg.

Az érzelmi biztonság nyújtása a legalapvetőbb feladatunk. Az óvodába lépés pillanatától fontos a szeretetteljes, családi légkör megteremtése, sok közös élménnyel, tevékenységgel.

A közös együttlétek, tevékenységek olyan erkölcsi értékeket erősítsenek meg a gyerekekben, mint a szeretet, együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség, megbecsülés, elfogadás, igazmondás és a bizalom. A gyermek személyiségfejlődését, egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását segíti és lehetővé teszi a nevelés.

Az alapelvek érvényesítése, a célok és a célhoz rendelt feladatrendszer megvalósítása minden óvodapedagógus kötelessége, kötelező feladata.

Tudomásul vesszük és tiszteletben tartjuk a szülők elsődleges jogát a gyermeknevelésben, a gyermekekkel kapcsolatos döntések meghozatalában. Ebben szakmai tudásunk szerint partneri módon nyújtunk segítséget.

A szülők igénylik az óvodánk nevelő, személyiségfejlesztő munkáját, figyelemmel kísérik a gyerekek fejlődését, tudják, hogy itt gyermeküket szeretet és derűs légkör veszi körül.

Az óvodás korú gyermekek létszámának stagnálását magyarázza, hogy községünkben a fiatalok közül többen itt maradnak (mivel a község közlekedési szempontból jól megközelíthető). Több család a nevelőszülői hálózathoz csatlakozott (hivatásos nevelőszülő), így átmenetileg nevelnek gyermekeket, akik az intézményünkbe járnak. Sokszor okoz gondot, hogy csak átmenetileg vannak községünkben, így intézményünkben is, ezért a gyermekvándorlás jellemzi óvodánkat. Nevelőmunkánk folyamatában, azon túl, hogy igyekszünk a gyerekek teljes személyiségfejlesztését megvalósítani, törekszünk arra, hogy a gyermekek érzelmi biztonságban, szeretetteljes légkörben nevelkedjenek.

A gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.

Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik. Biztosítja a gyermekek számára az egyenlő hozzáférést, a multi- és interkulturális nevelés szemléletével, az egyéni bánásmód alkalmazásával. Ennek érdekében a hiányzások minimalizálására törekszünk, hogy minden gyermek megkapja az őt megillető óvodai nevelést, a neki megfelelő fejlesztéseket, ez által, az iskolai életre minél jobban felkészítsük őket.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</i></p>	<p>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	---	---

Az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét biztosítjuk a nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében. A roma/cigány kulturális nevelés magyar nyelven folyik, a tevékenységi formákban megjelenik a roma/cigány játékok, versek, mesék, dalok és a jellegzetes szín- és formaviláguk, tánckultúrájuk.

„A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (a továbbiakban: migráns) gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.”⁵

Feladatunk az optimális személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

Pedagógusközösségünk alkalmas arra, hogy a jelölt célokat, feladatokat, maradéktalanul, a szülőkkel együttműködve valósítsa meg.

Óvodánkban 9 óvodapedagógus foglalkozik a gyermekekkel. Valamennyien vallják, hogy teljes személyiségükkel példát kívánnak adni a gyermekeknek, szüleiknek, a községben élő embereknek egyaránt.

A nevelőtestületünk nagyon jól együttműködik, havonta esetmegbeszéléseket tartunk. A felmerülő gondokat, problémákat megpróbáljuk orvosolni, megoldani. További teendőket, feladatokat tűzünk ki és felelősöket választunk. Rendszeres team munka folyik valamennyi óvodapedagógus részvételével. Minden óvodapedagógus évente két alkalommal hospitálást végez az intézményen belül (a saját csoportjában és egy másik csoportban), más óvodákba is ellátogatunk lehetőség szerint. Ezek a látogatások tapasztalat szerzés céljából nagyon hasznosak, mert ez által tudjuk saját nevelési eszközeinket, módszereinket bővíteni. Az így szerzett ötletekkel gazdagítjuk, fejlesztjük óvodánk tárgyi eszközeit. Óvodapedagógusaink lehetőség szerint minél több továbbképzésen vesznek részt, melynek tapasztalatait belső továbbképzéseken osztják meg egymással.

A pedagógiai munkát négy dajka és egy pedagógiai asszisztens segíti a gyermekcsoportokban. A befogadó szellemiségű óvoda, az inkluzív nevelés kialakítása érdekében fontos valamennyi munkatárs folyamatos együttműködése, összehangolt munkája.

Óvodánk fogadja a községünkben és Kiskinizsen lakó óvodáskorú gyermekeket. Arra törekszünk, hogy minden 3 életévét betöltött gyermek vegyen részt az óvodai nevelésben, mivel az iskolára való felkészítés nem az utolsó (tanköteles) évre korlátozódik, hanem az egész óvodai életet áthatja.

⁵ 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról 1. melléklet 3. old

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

A gyermekek névsorát egyeztetjük a polgármesteri hivatalban a szociális ügyekkel foglalkozó előadóval és a körzeti védőnővel, hogy ne maradjon ki gyermek az intézményi nevelésből.

Minden nevelési évben kiemelt feladatokat jelölünk. A feladatok végrehajtását folyamatosan elemezzük, értékeljük (pl. mozgáskoordináció, kommunikáció, differenciált fejlesztés, környezetvédelem, stb.).

A kiemelt figyelmet igénylő gyermek, a különleges bánásmódot igénylő-, a sajátos nevelési igényű-, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő- és a kiemelten tehetséges gyerekek egyéni fejlesztése az óvodapedagógusok feladata.

Helyi fejlesztő pedagógus foglalkozik a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelésével.

Utazó logopédus foglalkozik a beszédhibás gyermekekkel.

Szakmai munkaközösségünk évente határozza meg céljait.

Évek óta jól működő hagyományörzés folyik az óvodánkban, ami a halmaji Őszi napsugár egyesülettel (nyugdíjas klubbal) és a kiskinizsi nyugdíjas klubbal való jó kapcsolattartásnak köszönhetően egyre bővül, sőt tágabb teret, nagyobb nyilvánosságot, több közösséget érint egy-egy program (pl. a falu karácsonyfájának közös díszítése az iskolások bevonásával és a község érdeklődő lakosságával).

Nagy gondot fordítunk arra, hogy a szülők és az óvoda kapcsolata sokrétű, bizalmon, megértésen alapuló legyen. Egyre több közös programot szervezünk, valósítunk meg, ahol a gyermek és szülő közösen vesz részt, aktív szereplőivé válnak az óvodai életnek. Az óvoda vállalja az inkluzív nevelés értékeinek indirekt közvetítése mellett a szemléletformálás direktebb módszereit is (pl. előadás, cikkek ajánlása, faliújságra helyezése).

Az óvoda és az általános iskola tartalmas kapcsolatot alakított ki, a két nevelőtestület a továbbfejlesztésen munkálkodik.

Közös programokat szervezünk:

- hospitálunk egymás intézményében,
- meglátogatjuk a gyermekeket az első osztályban /után követés/,
- a nagycsoportos gyerekekkel az iskolát megismertetjük,
- a leendő tanító néni ellátogat az óvodába és megismerkedik a jövőbeni tanítványaival,
- rendezvényeinket a jelenlevő iskolás gyerekek teszik még tartalmasabbá, színesebbé.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

Az önkormányzat és óvoda kapcsolata évek óta jó, kölcsönös odafigyelésen alapul. Napi kapcsolat van a fenntartó és vezető között. Tájékoztatja őket az óvodában folyó munkáról, beszámolókat készít.

Óvodánk a község rendezvényein aktívan részt vesz, a fenntartó képviselői pedig az óvodai ünnepeken és nyílt napokon vannak jelen.

A nemzeti cigány kisebbségi önkormányzat vezetőjével együttműködünk, érdeklődik a gyermekek rendszeres óvodába járásáról. A községben élő roma/cigány gyermekek óvodai nevelését a családok igénylik, rendszeresen járnak óvodába, segítségünkre van ebben a roma referens. A kisebbségi önkormányzat és az óvoda kapcsolata megfelelő.

Pedagógiai programunk sajátosságai:

- olyan pedagógiai környezet kialakítása, ahol a befogadó attitűd természetessé válik az óvodapedagógus, a nevelőmunkát segítő munkatársak, szülők, gyermekek számára egyaránt,
- modell értékű az óvoda minden dolgozójának kommunikációja, bánásmódja,
- beszélő környezet, szabálykövetés, a javítgatás elkerülése, a természetes beszéd és kommunikációs kedv fenntartása, ösztönzése és a gyermeki kérdések támogatása,
- a környezettudatos magatartás megalapozása,
- minden gyermeknek joga, hogy egyéniségéhez optimálisan illeszkedő pedagógiai rendszerben, a számára legkevésbé szegregált környezetben nevelkedjen (ez a gyermekek oldaláról szükséglet, a felnőttek számára kötelesség),
- a gyermeki fejlődésbe vetett bizalom, mint a pedagógiai optimizmus megvalósítása, a különbözőségek elfogadása, a diszkrimináció tilalmának érvényesítése,
- a gyermekek testi szükségleteinek kielégítése, fejlesztése (ez alapozza meg a gyermekek jó közérzetét),
- a készségfejlesztés, a pedagógiai intézkedések gyermeki személyiséghez igazítása, a gyermeki szükségletek kielégítése,
- a szabad játék, mint a gyermek legegységesebb tevékenysége, a fejlesztés leghatékonyabb eszköze,
- hit a gyermek fejlődésében,
- a gyermek jelzéseinek meglátása, figyelemmel kísérése.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda, Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	--	--

- a nem könnyen érthető jelzések értelmezése, a mögöttük lévő szükségletek feltárása (a ki nem mondott csak tünetekkel jelzett gyermeki segélykérés meglátása),
- IKT eszközök használata az óvodai élet minden területén.

Nevelőmunkánkra jellemző a sokszínűség, módszereink változatossága.

Az óvodai nevelés az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodik:

- a gyermeki szükségletek kielégítéséről;
- az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről;
- a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkori-specifikus alakításáról;
- a gyermeki közösségben végezhető sokszínű - az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységről, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékról;
- a tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak közvetítéséről;
- a kisgyermek egészséges fejlődéséhez szükséges személyi és tárgyi környezetről.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda, Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	--	---

3. AZ ÓVODAI NEVELÉS ÁLTALÁNOS FELADATAI

„Mi a gyermekszeretettel nem elégszünk meg. Hirdetjük, hogy szeresd és ismerd meg a gyermeket. Ismerd meg, hogy igazabban szerethessed, hogy mélyebben védelmezhesd, s jobban nevelhesd!”

/Nagy László/

A gyermek fejlődésének alapja, hogy féltő, óvó, gondoskodó szeretet, folytonos stabil biztonság vegye körül. Egyéni, differenciált bánásmód szükséges a személyes, bensőséges kapcsolat kialakításához, amely minden gyermeket megillet.

Óvodánkba „csak” gyermekek járnak, nemtől, fajtól, bőrszíntől, társadalmi helyzettől függetlenül. Itt minden gyermek fontos, egyéni fejlettségének megfelelően fejlesztjük őket, hogy képessé váljanak az élethosszig tartó tanulásra. Fontos, hogy minden gyermeknél észrevegyük a pozitívumokat és ezt kihangsúlyozva kell fejlesztenünk a teljes személyiségüket.

Feladataink a kulturális értékek megismerése, kiegészítése a gyerekek beilleszkedését segítő értékekkel, szokásokkal. A személyiségfejlesztésben kiemelkedő szerepet kap a tolerancia, az identitástudat alapjainak lerakása. Az egyéni értékeket toleráló felnőtt magatartása modell értékű a gyermekek számára. A különbözőség szakszerű kezelésének igénye, szükségessége nagy hangsúlyt kap a kisebbségeket nevelő óvodában. Nem alakítani akarjuk a gyermekeket, hanem hagyjuk alakulni, és ehhez a feltételeket biztosítjuk. Nem a különbözőségeket hangsúlyozzuk, hanem az azonosságokat keressük meg gyermekeinkbe.

Intézményünkben komplex nevelés folyik, a nevelési területek elméletileg differenciáltak, elkülönültek, de a gyakorlatban a tárgyi koncentráció elvének megfelelően egységet alkotnak.

Az óvodapedagógus az ismeretek tapasztalati úton történő megszerzéséhez segíti hozzá a gyermeket. Megteremti annak a lehetőségét, hogy a gyermek játékon, művészeteken, alkotómunkán, saját tevékenységén keresztül szerezhesse meg azokat a tapasztalatokat, élményeket, melyek megnyitják, és ébren tartják benne a vágyat a környező világ megismerésére, a tanulás örömeinek átélésére.

Mindennek az alapja, hogy a gyermek érdeklődésére, cselekvésére, előzetes tudására, tapasztalataira épüljön az ismeretanyagot tartalmazó tevékenységrendszer.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p style="text-align: center;"><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p style="text-align: center;">3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	---	---

Az óvodai nevelés általános feladatai

Az óvodai nevelés feladata az egészség megőrzési szokások kialakítása, az óvodáskorú gyermek testi-, és lelki szükségleteinek kielégítése, ami az iskolai beilleszkedés közvetett segítésére irányul.

Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása;
- az érzelmi, az erkölcsi és közösségi nevelés;
- az anyanyelvi, - értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

3.1. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD KIALAKÍTÁSA

Ebben az életkorban (melyet az erőteljes testi fejlődés jellemez) az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel kialakítása kiemelt jelentőségű.

Ezen belül:

- gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése (ez alapozza meg a gyermek jó közérzetét, és ez minden tevékenységéhez szükséges);
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése (szükséges az iskolai élethez);
- a gyermek testi képességeinek fejlődésének segítése;
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés, az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése;
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása a megfelelő szakemberek bevonásával,
- a szülővel, óvodapedagógussal együttműködve speciális gondozó, prevenció és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

A testi fejlődés, növekedés minden gyereknél más, ezért nagy szerepe van az időszakos mérésnek (testsúly, testmagasság).

Ezek jelölése nyilvános helyen történik, hogy a gyerekek önállóan is ellenőrizhessék. A megfelelő hely kiválasztását a csoportban dolgozó óvónők végzik.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	---	---

Biztosítani kell az önálló testápolás, étkezés, öltözködés feltételeit az óvodába lépés pillanatától. Fontos, hogy megismerjük a családból hozott szokásrendszert, a gyermek egyéni igényeit, hogy ennek figyelembevételével alakítsuk ki a saját csoportunk szokásrendszerét és a gyermek egyéni fejlesztésének irányát.

Testápolás

A különböző családi háttérből érkező gyermekekkel meg kell ismertetni, tanítani az alapvető higiéniai szokásokat. Annak betartását ellenőrizni kell, hogy a gyermek szokásává váljon.

Biztosítjuk az önálló testápolás, étkezés, öltözködés feltételeit az óvodába lépés pillanatától.

A tisztálkodás eszközei, a gyerek számára elérhető, állandó helyen legyenek. Folyamatos tisztántartásukról gondoskodunk.

A beszoktatás időszakában, a csoportban dolgozó óvónők együtt gyakorolják a szokásokat a gyermekekkel. A testápolással kapcsolatos tennivalókat, azok sorrendjét vizuális úton is erősítjük a gyerekekben. A testápoláshoz, fogmosáshoz, hajápoláshoz, orr tisztántartásához, WC használatához biztosítjuk az optimális feltételeket, eszközöket.

Táplálkozás

A gyerekek a táplálkozással pótolják elhasznált energiáikat. Nagy gondot fordítunk, az étrend összeállítására, mert a testépítéshez szükséges energia $\frac{3}{4}$ részét az óvodában kapják meg. Gondoskodunk a kellően változatos és megfelelő tápanyag összetételről. Az étkezési szokások gyakorlásakor törekszünk a folyamatosagra, az étkezések jól szervezeten, kulturáltan folyjanak. A gyermekek életkornak, egyéni fejlettségüknek megfelelően használják az evőeszközöket, melyek helyes használatára meg kell tanítani őket.

A gyerekek a családból nagyon eltérő étkezési szokásokat hoznak magukkal, legyünk toleránsak a „válogatós” gyermekkel, ösztönözzük az étel megkóstolására, de soha ne kényszerítsük őket az elfogyasztására.

Feladatunk, hogy gyermekeink egyre önállóbbak legyenek a táplálkozás terén, tudják, hogy miből, mennyit szeretnének elfogyasztani, és ha még kérnek, jelezzék a felnőtteknek.

Törekedjenek a gyermekek a környezetük rendjének fenntartására.

Az ivóvizet, a nap bármely szakában biztosítjuk a gyerekek számára.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

Öltözködés

Védjük a gyermekeket a túlöltözés ellen! Előnyben részesítjük a többretegű öltöztetést. Meg kell magyarázni, elfogadtatni előnyeit, mert csak a szülőkkel együttműködve lehet jól megvalósítani (fontos meggyőzésük a praktikus, kényelmes ruhaneműk használatáról). Minden gyerek számára biztosítva legyen váltóruha, tornafelszerelés.

A gyermek vegye észre, ha melege van, vagy ha fázik, és ezen tudjon segíteni, vagy kérjen segítséget a felnőttektől a problémája megoldásához.

Legyenek egyre önállóbbak a vetkőzésben és öltözésben. Mindig csak annyit segítsen az óvodai dolgozó, amit a gyermek életkora, fejlettsége megkíván a fokozatosság elvének betartásával.

Mozgás

A naponkénti szabad mozgás biztosítása nélkülözhetetlen eleme az óvodai életnek. A gyerekek a nagymozgásokat, a különböző mozgáselemeket egyénileg gyakorolhatják a játékhoz kapcsolódva, a mozgásfejlesztő eszközökön. A csoportszoba, tornaszoba és az udvar erre változatos lehetőségeket biztosít. Nagyon jó hasznát vesszük a műfüves pályánknak, ahol a gyermekek mozgásigényüket kielégíthetik. A mozgáskoordináció fejlesztését jól szolgálják a naponkénti, szervezett mozgásos percek.

Alvásszükséglet

Egy részét az óvodában elégítjük ki, ehhez a fektetőket, a plédet az óvoda biztosítja. A délutáni pihenéshez feltétlen nyugalomra van szükség és bizonyos fajta ellazulásra. Védjük az ablakokat a napsütéstől, világos függönnyel a délutáni pihenés idejére.

A pihenés megkezdésekor szóljon nyugalmat segítő altató dal, az óvónő mesélése.

Egészségmegőrzés

Az óvodapedagógus legyen példa a gyerekek és a szülők előtt. Legyen tekintettel az öltözködésnél az időjárásra, annak megfelelően öltöztesse, vetkőztesse a gyermekeket. Hívjuk fel a szülők figyelmét a réteges öltözködésre.

A gyermekekkel ismertessük meg a gyümölcsök és zöldségek fogyasztásának helyes menetét. Törekedjünk arra, hogy a gyermek igényévé váljon a tisztaság és a rend.

Az óvodában megbetegedett gyerekről fokozottan gondoskodjon az óvónő mindaddig, amíg a szülő érte nem jön (elkülönítés).

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	---	---

A fertőzések elkerülését elősegítjük a fokozott szellőztetéssel, a gyerekek által használt eszközök rendszeres fertőtlenítésével.

Testi nevelés

Az óvodapedagógus tapintatosan tájékoztassa a szülőket, ha a testi, érzékszervi fejlődés folyamatában problémákat észlel a gyermeknél.

Edzés

Eddzük a gyerekeket az időjáráshoz, a vízhez, a napfényhez. Minden esetben a fokozatosság elvét kell érvényesíteni, ezért fontos, hogy az udvaron legyen árnyékos és napos terület.

Minden csoportszobát a nevelési, fejlesztési feladatok szem előtt tartásával, ízlésesen, esztétikusan rendezünk be. A többfunkciós csoportszobáink alkalmasak a szabad játékra, a különböző tevékenységek végzésére.

A csoportszobák derűssé, barátságossá tétele az érzékszervi nevelés miatt is fontos, valamint alapja lehet a gyerek jó közérzetének alakításában.

Só asztal használatával a betegségek megelőzését és az asztmás gyermekek megbetegedésének csökkentésére törekszünk.

Előnyben részesítjük a természetes megvilágítást.

3.2. ÉRZELMI NEVELÉS ÉS A SZOCIALIZÁCIÓ BIZTOSÍTÁSA

„Szeretetteljes, biztonságérzetet adó, érzelmekben gazdag óvodai élet megteremtése, ahol a gyermekközpontság úgy jelenik meg, hogy tartást, önállóságot, boldogságot ad a gyerekeknek.”⁶

Az erkölcsi tulajdonságok, szociális készségek és képességek, attitűdök, azaz kompetenciák (együttműködés, önállóság, segítőkészség, önkifejezés, önérvényesítés, önfegyelem, a közös értékek óvása, védelme, kitartás, akarat, feladat, szabálytudat, együttérzés, önzetlenség, figyelmesség stb.) fejlődéséhez, a szokások gyakorlásához szükséges tevékenységi és értékelési rendszer kialakítása, interakciós kultúra biztosítása az értékrend megalapozása érdekében.

Minden gyerek az egyéni képességei szerint, ezek figyelembevételével nevelhető, fejleszhető.

⁶ Óvodai nevelés a művészet eszközeivel

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

Fejlesztik őt: a felnőttekből sugárzó példa, a társas kapcsolatok, a spontán vagy tervszerűen biztosított környezeti hatások.

A gyermeket körülvevő felnőttekből sugározzon a feltétel nélküli szeretet, elfogadás, tisztelet és megbecsülés. Szeretnénk megvalósítani, hogy az óvodába lépéstől kezdődően, szeretetben, érzelmi biztonságban, derűs, nyugodt légkörben nőjenek, fejlődjenek, sok szép élménnyel gazdagodva kezdjék meg az iskolai életet. „Az óvodás korú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége.”⁷

A személyiségen belül az érzelmek dominálnak, ezért nagyon fontos, hogy a gyerekeket pozitív érzelmi hatások ériék az óvodában; érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör.

Az óvoda dolgozói és a gyermek kapcsolatát pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezzé. Egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, „én” tudatának alakulását és önkifejező törekvéseinek engedjen teret.

A nemzetiségi kultúra fejlesztése, identitástudat megalapozása.

A mi feladatunk a szociális érzékenység kialakítása, neveljük a gyerekeket a különbözőségek elfogadására, megértésére, tiszteletére, hogy tudják, az emberek különböznek egymástól.

Családias, kiegyensúlyozott légkörben kialakul a gyermekek érzelmi kötődése, kezdetben a felnőtthez, majd a társaihoz. A gyerekek élettere legyen barátságos, pozitív kisugárzású, melyet a csoportokban dolgozó óvónő-párok együttesen alakítanak ki a dajka segítségével, bevonásával. Engedjünk teret a gyermek ötleteinek, elképzeléseinek érvényesülésére is.

A szocializációs folyamatban hosszú ideig nagy jelentősége van a metakommunikációnak. A gyermekek inkább az érzelmek jelzéseit értik, ezt kell tudatosan felhasználnunk.

A személyiségfejlődése eleinte inkább az emberi kapcsolatok, interakciók, majd a játékeszközök által fejlődik.

Feladatunk az óvodában, hogy a pozitív viselkedési minták hatására, pozitív viselkedési magatartási formák alakuljanak ki a gyermekek viselkedésében.

A csoportban dolgozó felnőttek közösen beszéljék meg a hagyományokat és együtt alakítsák ki a csoport szokásrendszerét (mindenki ugyanazt végeztesse, mondja, és a lépéseket egyformán kövessék, gyakoroltassák). Fontos, hogy minden csoportnak legyen hagyománya, - „ezt így szoktuk” -, valamint jelképrendszere.

⁷ 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról 1. melléklet 3. old.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

A szociális érzékenységnek meg kell mutatkoznia a gyermek-gyermek, felnőtt-gyermek kapcsolatokban is. Ebben a vonatkozásban rendkívül fontos, a csoportban dolgozó felnőttek példamutatása.

A közös együttlétek, tevékenységek olyan erkölcsi értékeket erősítsenek meg a gyerekekben, mint az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség és az igazmondás.

A gyerekek szabadon mozoghassanak a csoportszobában; a 6-7 évesek - megfelelő céllal -, az épületen belül is. A gyermek ismerje meg a szűkebb és a tágabb környezetét, ezáltal a szülőföldhöz való kötődését alapozzuk meg.

A gyerekek beilleszkedését a legnyugodtabb feltételek biztosításával lehet elősegíteni. Az óvodai beiratkozáskor jó, ha a gyerek is jelen van, megismertetjük a csoportszobával, hogy a gyermek emlékezetében megmaradjon az óvoda barátságos, vonzó, játékszerekben bővelkedő képe.

Nagyon fontos, hogy megnyerjük a család bizalmát, megismerjük a családon belüli emberi kapcsolatokat. A 2,5 - 3 éves gyermekek beszoktatása igen nagy türelmet, gyengédséget igényel - a szülő mindaddig maradjon a csoportban, amíg a gyerek igényli ezt. Az így eltöltött időt fokozatosan csökkentjük.

Ennek kettős haszna van. Egyrészt, a gyerek biztonságérzetét segítjük elő, másrészt a szülő megismeri az óvoda, a csoport belső világát, és mindketten megtanulnak egy bizonyos viselkedési formát, rendet.

A befogadási időt nagyon gondosan előkészítjük, a szülővel megbeszéljük annak módját. A sok játékeszköz mellett nagyon fontos az óvónővel kialakított személyes kapcsolat a gyermek számára. Minden gyermekre fordítsunk mindennap néhány percet, amikor csak vele beszélgetünk, önkbe ültetjük, vele foglalkozunk. „Figyelek rád, fontos vagy nekem, már vártalak.”

Ezeket a perceket úgy alakítsuk ki, hogy a gyerekek szokják meg, most csak ezzel az egy gyerekkel beszélgetek, vele tartok kontaktust. Lassan érzékelik, hogy az ilyen „meghitt perceket” mindenki számára biztosítottak, ez a mozzanat is türelemre, belátásra nevel.

Az új gyerekekre, a délutáni pihenés alatt is nagyon figyelünk, vele foglalkozunk (mellé ülünk, simogatjuk, neki mesélünk, stb.) amíg megnyugszik.

Már a befogadás ideje alatt, következetesen gyakoroljuk a tervezett szokásokat, a gyerekek egyéni adottságait, otthonról hozott tapasztalatait mindig figyelembe vesszük.

 <p>Halmaji Kastély Óvoda Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
--	---	--

Törekszünk arra, hogy a gyerekek számára, naponként biztosítsuk azokat a tevékenységi formákat, melyekkel az érdeklődésük felkelthető és ébren tartható. Lehetőséget adunk a belülről fakadó jókedv, motivációs állapot átélésére.

A tevékenységek szervezése közben kialakulhatnak egymástól független tevékenység - egyénileg és csoportosan is -, ahol a gyerekek képesek alárendelni spontán aktivitásukat. Az önkifejező, önérvényesítő gyermeki törekvéseket segítjük, sok biztatást, pozitív megerősítést kapnak, a nemzetiségi hovatartozásukat tiszteletbe tartjuk.

„A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményekre alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak és akaratának, szokás- és normarendszerének megalapozása.”⁸

A csoportokban dolgozó óvodapedagógus minden feladatot tegyen (minden gyerek számára) vonzóvá, érthetővé. Szükséges a jó kapcsolat kialakítása a szülőkkel, hogy kellő bizalom alakulhasson ki az együttneveléshez. A jó nevelés alapja a feltétel nélküli szeretet. A határokat egyértelművé kell tenni a gyerekek számára és következetesen be kell tartatni, tartani.

A nagy szabadság, a világos határok jelölése azt jelenti; hogy fogalmazzuk meg röviden, egyértelműen, pozitívan, mit akarunk, vagy mit nem. Ki kell alakítani a közösségi élet szabályait. Segítjük a gyermekbarátságok alakulását, úgy hogy a barátok örömmel kapcsolódhassanak be a közös együttlétekbe. Ezáltal fejlődik a gyerekek erkölcsi tulajdonsága: együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség.

Feladatunk még a viselkedéskultúra fejlesztése. Ebből a szempontból nagy jelentősége van a felnőttek példájának, fontos a türelem, a bátorítás, a bizalom. Tilalom helyett választási lehetőségeket adunk, hogy a gyermekek önálló döntéseket hozhassanak. Hívjuk segítségül, a célirányosságot. Elemezzük, vizsgáljuk a gyerekek társas kapcsolatait, viselkedését, akaratit életét: önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat.

Különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében.

Differenciált fejlesztéssel érjük el, hogy a gyermekek minél önállóbbak, akaratit életükben kiegyensúlyozottabbak legyenek.

⁸ 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról 1. melléklet 4. old.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

Nagy gondot fordítunk a HHH gyermekek speciális fejlesztésére, mert minden gyermek más-más hátránnyal kerül az óvodába. Ezeket a hiányosságokat nekünk kell pótolni, megismertetni a gyermekeket a legalapvetőbb együttélési szabályokkal és szokásokkal. Minden óvodás gyermek egyenlő esélyt kap képességeinek maximális szintű fejlődéséhez.

Az érzelmek motivációként vannak jelen a kisgyermek életében. Feladata a szülőnek és az óvodapedagógusnak, hogy olyan szituációkat teremtsen a gazdag, változatos tevékenységrendszerben, amelyekben a gyermek döntéseiben, a helyzetmegoldásokban való tájékozódása során megtanulja saját érzelmeit irányítani.

A spontán élményeiből fakadó játék, az irányított tevékenység (tanulás), az erkölcsi érzék és a moralitás fejlődése közötti kapocs az érzelem.

Esztétikai érzék fejlesztése:

- gondozás vonatkozásában, az esztétika, a higiénia biztosítása,
- az egészséges, esztétikus környezet segíti a szépérzék kialakulását (az ízlésformálás jelenjen meg az óvodai élet mindennapjaiban, a tárgyi, természeti és társadalmi környezetben egyaránt),
- a nemzetiségi roma/cigány szín- és formavilág is jelenjen meg,
- a különböző tevékenységekhez legyenek rácsodálkozó élményeik,
- a gyerekek legyenek képesek, a természetben, az emberi környezetükben észrevenni a jót, a szépet és mindazok megbecsülését,
- az esztétikai élmények legyenek formálói a gyermekekben kialakuló esztétikai értékítéletnek.

Az erkölcsi normák megalapozása az óvodában:

Az erkölcs olyan szabályozók, minták együttese, amelyek az emberek magatartását, viselkedését, viszonyulását szabályozzák önmaga és környezete számára kedvező irányba, közös értékek felé mutatva.

Az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet tölt be a gyermeki magatartás alakulása szempontjából.

Az erkölcsi érzék kialakulása szocializációs folyamat eredménye, egyúttal feltétele is a fejlett szocializált életmódnak.

 <p>Halmaji Kastély Óvoda Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda, Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
--	--	---

A társadalomban az eltérő kultúra alapján eltérő, vagy csak részben érintkező normák találkoznak. Különösen érvényes ez a bármely okból (társadalmi vagy sérülésből fakadó) kisebbséghez, nemzetiséghez tartozó családoknál, hiszen különböző értékrendet képviselnek, mely hat a gyermekekre. A kisgyermek mind a direkt, mind, pedig a spontán értékközvetítést érzelmileg éli át, a belsővé válás folyamata spontán és látens.

Az ember életmódja (érdekei) szerint másképp ítéli meg a helyzeteket, ezért más és más vezérlő elvek szerint él. Minden felnőtt nemzedék vállalt célja a szabálykövetésre nevelés.

El kell viselni a „másságot”, együtt kell élni a sokszínűséggel, sőt örülni kell a többértékűségből fakadó színes életlehetőségeknek. A harmónia nem jelent szabadosságot, anarchiát, hanem türelmet, érdeklődést, megértést és olyan szabályozó erőt, amely rendet teremt az értékek között egyfajta tendencia irányába. Cél az együttműködés, a jó közérzet, a cselekvésre (játékra) készítő légkör.

Egyént nevelünk, de az egyén érdekei csak a „másik” összefüggésében ér valamit, a többiekkel való relációjában válik jelentőssé. A „mi-tudatban” benne van az „én-tudat” is, az „én-tudat” pedig (jó esetben) „mi-tudattá” alakul. A multikulturális nevelés figyelembe veszi a sokszínű, sokféle kulturális háttérrel rendelkező gyermeket, a társadalomban megfogalmazódó eltérő igényeket, szükségleteket és magával hozza a gondolkodásmódok értéként való elfogadását, egyszerűen természetesnek veszi a másságot.

Az óvodai erkölcsi nevelés alapja a szokásrend kialakítása, az azokhoz való alkalmazkodás.

3.3. AZ ANYANYELVI-, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

Az anyanyelvi nevelés célja: az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés, a kommunikáció különböző formáinak differenciált fejlesztése a nevelőtevékenység egészében.

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat.

Az anyanyelvi nevelés, a kommunikáció különböző formáinak alakítása - a helyes példaadás - a nevelés folyamatában kiemelt jelentőségű. Feladatunk a beszédkedv fenntartása, a helyes légzéstechnika gyakorlása. Az anyanyelvi játékokkal a beszéd, a szavak szépségét mutatjuk meg. A beszédkapcsolatokban törekednünk kell az egyediség, az egyénre irányuló érdeklődés biztosítására. A kisgyerek csak olyan helyzetben tud kommunikálni, ahol személyes kapcsolat jön létre, ahol módja van az élmények, cselekvések nyelvi kifejezésére.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	---	---

A kommunikációs készség hiányosságai szókinccs fejletlenséghez, artikulációs hibákhoz, kiejtési nehézségekhez, névelőhasználat, ragok, igekötők, határozók helytelen használatához vezetnek. A gyermekek többségénél problémaként jelentkezik a szórend, a szavak összeillesztése és a mondszerkesztés.

A családok, de a roma/cigány családok egy része is nyelvhasználati hátrányban van, ennek oka az egyszerűbb, szűkebb kódú beszédhasználat, ami gátja lehet az ismeretek elsajátításának. Sok családban, sajátos stílusban, módban, hangsúlyban beszélnek, ezeket hozza magával a gyermek otthonról az óvodába. Feladatunk a beszéd, nyelvhelyesség megtanítása, pozitív minta adása. A hátrányokat az óvodáskor végére, az iskola megkezdése előtt pótolni kell, ezért differenciáltan foglalkozunk a beszédfejlesztéssel, a szókinccs gyarapítással.

Soha ne maradjon, a gyermek kérdése megválaszolatlanul.

Nagyon fontos az óvodapedagógus és a dajka példamutató beszéde, megfelelő hangképzése, hangereje mivel modell a gyermekek számára.

Óvodánkban logopédus segíti a munkánkat, akinek a beszédhibák állandósulásának megakadályozásában és javításában van nagy jelentősége.

„A kisgyermekkel mindent elérhetünk személyes példa és tett által.”

/Brunsztvik Teréz/

Anyanyelvi nevelés általános feladatai:

- a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartása, ösztönzése a beszélő környezettel;
- a beszédészlelés, beszédértés, szóbeli emlékezet fejlesztése;
- szókinccs (relációs és általános) gyarapítása, szófaji gazdagság megalapozása;
- folyamatos, összefüggő, tiszta beszéd, nyelvi kifejezőkészség kialakítása;
- nyelvi készség (társalgási, kontextusos, elbeszélő és összefüggő beszéd) fejlesztése;
- kommunikációs (verbális, non verbális) jelzések felismerésének, használatának gyakorlása, egyéni bánásmód, differenciált készség, képességfejlesztés megvalósítása;
- a nemzetiségi kisebbséghez tartozó gyermekek nevelése magyar nyelven folyik, az aktív szókinccs bővítése, gyarapítása szükséges;
- migráns gyermekek differenciált támogatása a magyar nyelv elsajátításában.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

Feladataink a nevelőmunka folyamatában:

- az óvodapedagógus és a többi dolgozó is modell a gyermek számára, a példaadáson túl a kommunikáció igényét állandóan ébren kell tartani a gyerekekben,
- a beszélő környezet biztosítása,
- tapasztalatok, érzelmek, élmények, gondolatok szóbeli kifejezőképességének fejlesztése,
- a kontaktusteremtés, a kommunikációs- és az önkifejezés képességeinek fejlesztése,
- a gyerekek közlési vágyának elősegítése, ösztönzése,
- a gyermeki kérdések, érdeklődések fenntartása (mindig legyen időnk meghallgatni a gyermeket és a kérdéseire válaszolni),
- az anyanyelv fejlesztése, szókincsgyarapítás, spontán és tervszerű tevékenységekben (mindig a gyermek meglévő tapasztalataira, élményeire, ismereteire építjük az újakat, a differenciálás is erre épül, de a gyerekek tapasztalataiból, élményeiből kiindulva, velük együtt választunk témát, projektet),
- a spontán szerzett tapasztalatokat rendszerezjük, bővítjük és ezeket különböző tevékenységekben, élethelyzetben gyakoroltassuk,
- fontos a javítgatás elkerülése, mert ezzel a gyerekek kommunikációs vágyát letörhetjük,
- a szociokulturális háttér figyelembe vételére épülő differenciált készség, képességfejlesztés megvalósítása,
- a nemzetiségi kisebbséghez tartozó gyerekek aktív szókincsének gyarapítása, a magyar nyelv helyes használata, gyakorlása, rögzítése,
- migráns gyermekeknél a magyar nyelv elsajátítási módja megegyezik a gyerekek nevelési területeivel, a játékkal, a munkával és a tanulással,
- a gyerekek egyéni fejlettségének elemzése, a speciális, szakembert igénylők kiszűrése.

 <p>Halmaji Kastély Óvoda Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda, Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</i></p>
--	--	--

Az anyanyelvi nevelés személyiségfejlesztő hatása

A kommunikáció által gyerekek érzelmeit, gondolatait tudjuk befolyásolni. A természetes napi kontaktusteremtés és kontaktustartás eszköze a beszéd.

A családból érkező gyerekeknek fokozottan szükségük van az empátiára, a féltő, gondoskodó szeretetre, hogy érezzék a nap minden percében, hogy a velük foglalkozó óvodapedagógus elfogadja őket. Akit megismernek, megszeretnek, ahhoz végérvényesen ragaszkodnak, nemcsak a gyerekek, szüleik is.

A gyermekek állandóan figyelnek, minden megnyilvánulásunkban példák vagyunk számukra. Mindezeket akkor tudjuk megvalósítani, ha jó kapcsolatot alakítunk ki a gyerekekkel. Megfelelő empátiával, odafigyeléssel mind ezt érezhetővé tudjuk tenni számukra. Az anyanyelvi fejlesztésénél a magyar nyelv helyes használatára törekszünk.

A beszédük fejlesztésére minden adandó alkalmat kihasználunk, hogy az aktív és passzív szókincsüket bővítsük.

A beszédkésztség természetes színtere a szabad játék, ahol a gyerekek kontaktusba kerülnek egymással. A fejlettebb gyerekek beszédbiztonsága pozitívan hat a gátlásosabbakra. A tevékenységeket kísérő beszélgetések, a nyelvi játékok, a dramatizálás, a bábozás, a felnőtt magatartása segíti a szókincs bővülését, a beszédminőség alakulását.

A biztonság-, a szeretet-, a védettségérzet segítse a gyerekeket, hogy gondolataikat, érzéseiket szóval, mozgással vagy vizuális eszközökkel szabadon kifejezhessék. A meghitt beszélgetések erősítik a gyerekek beszélőkedvét, fejlesztik kommunikációjukat.

Az értelmi képességek fejlesztése szorosan kapcsolódik a tevékenységi rendszerhez.

Az óvodai tevékenységi rendszert úgy kell megszervezni, hogy a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára épülve, fejlessze a gyerekek személyiségét. Feladataink megvalósításában építünk a gyerekek megismerési vágyára.

A tevékenységeken keresztül fejlődnek kognitív képességeik: érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, gondolkodás valamint a képzelet és a kreativitás.

A könyvek megszerettetésével az olvasóvá nevelés alapjait rakjuk le az óvodában.

A beszédmagatartás fejlesztése:

- a beszéd indítása;
- helyes légzéstechnika;
- jó artikuláció;
- szókincsbővítés;
- összefüggő folyamatos beszéd;

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	---	---

- helyes mondatalkotás;
- összetett mondatokkal fejezzék ki gondolataikat;
- beszédmegértés;
- beszéd hangsúly.

4. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

4.1. SZEMÉLYI FELTÉTELEK

„Az óvodában, a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll. Az óvodában a nevelőmunka kulcs-szereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyerekek számára.”⁹

Intézményünkben 9 óvodapedagógus dolgozik, ebből egy intézményvezető, egy intézményvezető-helyettes, akik közoktatás vezetői szakvizsgával rendelkeznek. Kollégáink közül egy rajztanári, egy hitoktató-tanári, egy gyógy testnevelői és egy fejlesztőpedagógusi diplomával rendelkeznek.

Óvodánkban egy utazó logopédus látja el a beszédhibás gyermekek fejlesztését heti négy órában. Szükségünk lenne saját logopédusra, hogy ne csak a nagycsoportos gyermekek fejlesztése lenne megoldott. Ezáltal hamarabb, talán az iskola megkezdése előtt orvosolható lenne a gyermekek beszédhibája.

A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése érdekében speciális szakemberekkel működünk együtt.

A nemzetiségi óvodai nevelés magyar nyelven folyik, a roma/cigány szellemi és tárgyi kultúra értékeit felhasználva.

A migráns gyermekeket nevelő óvodában a dolgozók feladata egymás kultúrájának, anyanyelvének megismerése.

⁹ 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról 1. melléklet 4. old.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</i></p>	<p>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	---	---

1. Az óvodában dolgozó pedagógusok szakmai felkészültsége, nyitottsága biztos alapja programunk gyakorlati megvalósításának. Készek vagyunk a megújulásra, a pedagógiai munkánk színvonalának emelésére.

Fontos minden óvodapedagógus részéről:

- a személyes kapcsolat kialakítása a szülőkkel (alapvető feltétel a kölcsönös tisztelet és bizalom);
- megértő, türelmes, érzelmileg elfogadó partneri szerepet töltsön be az együttnevelésben;
- előítéletektől mentesen közeledjen a családokhoz;
- a különböző gondolkodásmódok értéként való elfogadása;
- a gyermek érdekeinek szem előtt tartása;
- mindig igyekezzék tetteivel és szavaival kifejezni, hogy a gyerekek közötti egyéni különbségek, az eltérő fejlettségi szint, a feladatmegoldásban megjelenő teljesítménykülönbség természetes jelenség;
- segítse elő, hogy minden gyermek tűnjön ki valamiben, legyen olyan rá jellemző pozitív megnyilvánulása, tevékenységi területe, amihez jól ért, amiben ügyes és ezt támogassa, fejlessze;
- a gyermek leválási nehézségeit megértéssel fogadja, beilleszkedését fokozatosan készítse elő;
- személyes percek (meghitt beszélgetések) biztosítása minden gyermek számára;
- az „egy személyhez kötődést” is sikernek könyvelje el;
- megpróbálja megnyerni a kisgyermeket az együttműködés érdekében (ő is kér segítséget a gyermektől);
- személyes kapcsolatban, a gyermekhez igazított feladatokkal növelje a kitartást;
- DIFER mérés 4 éves kortól (bemenet, kimenet mérés);
- a gyermekekről fejlődési naplót és egyéni fejlesztési tervet készít, negyedévente a szülőnek tájékoztatást ad a gyermeke fejlődéséről;
- a szülő kérésére tájékoztatást készít a gyermek fejlődéséről, javaslatot tesz a további fejlődéshez szükséges fejlesztés feladatairól;
- fejlessze saját nevelés-módszertani kultúráját;
- ismerje meg a nemzetiségi kultúrkincsét, hagyományait, jellegzetes szín- és formavilágát;

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

- nyitottság, inkluzivitás, az innováció, a szakértelem, a továbbképzés és a továbblépés iránt;
- együttműködés a családsegítő, gyermekjóléti szolgálattal, egészségügyi intézményekkel, GYIVI-vel, Cigány Nemzetiségi Önkormányzattal, a Gárdonyi Géza Általános Iskolával, az Őszi napsugár egyesülettel, Kiskinizsi Nyugdíjas klubbal, mint civil szervezetekkel.

Pedagógiai munkánk szervezésében meghatározó az óvónői párok együttműködése. Intézményünkben a jó nevelőtestületi együttműködésnek köszönhetően nem jelent problémát, hogy nagycsoportban a fejlesztő pedagógus lép be az egyik óvodapedagógus helyére, így párcsere történik. Ez által a 6 éves kor után még egy év óvodai ellátásban részesülő gyermekek fejlesztését csoporton belül tudja elvégezni. A párcseréből adódóan a kollégák sokat tanulnak egymástól, bővül szakmai, módszertani tárházuk.

Legyenek képesek:

- az együttműködésre a gyerekek személyiségfejlesztési folyamatában,
- azonos szintű példaadásra,
- egészítsék ki egymás személyiségét,
- a leghatékonyabb és azonos módszerek kidolgozására, gyakorlati alkalmazására.

2. Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.

Fontos az összehangolt munka a dajkákkal, pedagógiai asszisztenssel. Folyamatos tájékoztatásukra, továbbképzésükre megfelelő időt biztosítunk. Ismeri a pedagógiai programban lefektetett alapelveket, tisztázzuk szerepüket az integrációs folyamatokban, világossá, egyértelművé tesszük, hogy a nevelés folyamán mi az ő kompetenciájuk. A folyamatos párbeszéddel. Személyes példaadással elősegítjük elfogadó, elfogadó, segítő beállítódásukat, mely pozitívan járul hozzá a gyermek- dajka/pedagógiai asszisztens kapcsolathoz. Az óvónő és a dajka/pedagógiai asszisztens kapcsolata az óvónő irányításával egymást kiegészítő, szakmai alapokon álló kollegiális viszony. Egymás segítségével alakul ki a munkamegosztás a mindennapi működés során.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

A dajkák és egyéb dolgozók emberi magatartásukban, munkához való viszonyukban, kommunikációjukban, viselkedésükben, személyi higiéniájukban (ápoltság, gondozottság) legyenek példák a gyermekek számára, mivel közvetlen kapcsolatban vannak velük.

A csoportban kialakított szokások, az ott nevelőmunkát folytató óvodapedagógusok igényei alapján formálódnak. A dajkától is elvárás, hogy előítéletektől mentesen közeledjen a családokhoz. A szülőknek a csoportról, gyermekeikről felvilágosítással nem szolgálhat, véleményt nem mondhat. A nevelést csak akkor tudja a szakképzett dajka tudatosan segíteni, ha a csoportban levő óvodapedagógusok a nevelés céljával, feladatával, módszereivel megismerteti. Ez az óvodapedagógusok feladata és kötelessége. Az óvodapedagógus útmutatásai alapján a gyakorlatban érvényesítenie kell az egyéni bánásmód elvét, differenciálnia kell a módszerek alkalmazásakor. Segítő jelenlétekor mindig annyi segítséget nyújtson a gyerekek számára, amennyi feltétlenül szükséges a feladat önálló elvégzéséhez. Ennek a felismeréséhez, gyakorlati alkalmazásához kell a legtöbb elméleti és gyakorlati segítséget nyújtanunk számukra.

4.2. T Á R G Y I F E L T É T E L E K

Az óvodánk épületének teljes külső és belső felújítása 2011-ben történt meg. Korszerű, minden előírásnak megfelelő intézmény áll a gyermekek rendelkezésére. Nagyon szép helyen, forgalmas úttól viszonylag távol található az épület, mely nagy udvarral rendelkezik.

A gyermekek által használt tárgyi eszközök hozzáférhetőek és biztonságosak, a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelnek. Mindent megteszünk azért, hogy a gyermekek környezetét esztétikussá, kényelmessé, praktikussá tegyük.

Hisszük, hogy minden művészet alapja a népművészet, a néphagyomány ápolása így a nemzetiségi hagyományoké is. Ezen a területen évek óta keressük a lehetőségeinket. A néphagyomány ápolásához különböző természetes eszközökkel rendelkezünk, de ezeknek bővítése állandó feladatunk.

Tárgyi környezetünk fejlesztésében, alakításában érződik a folyamatos megújulási szándék (IKT eszközök beszerzése, korszerűsítése).

A csoportszobák berendezésében törekszünk a program kívánta lehetőségek biztosítására. Legyen elegendő hely és idő a semmivel nem helyettesíthető játékokra és minden tevékenységi formára, melyeket a célok megvalósítása érdekében végzünk.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda, Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</i></p>	<p>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	--	---

A gyermekek által használt minden helyiségben érvényesüljön a rend és a tisztaság, a tevékenységeket pedig úgy kell megszerveznünk, hogy érvényre jusson a rugalmasság, a folyamatosság.

Az udvart tegyük alkalmassá a folyamatos mozgásfejlesztésre, a szabad játékra, fejlesszük egészségmegőrző funkcióját. Ebben nagyon nagy segítséget jelent a műfüves pálya. Az egészség számunkra a test és a lélek harmóniáját, az emberi létben a legnagyobb értéket jelenti.

4.3. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

„A jó óvoda az, ahol nyugalom van, de nem csend és fegyelem. A jó óvoda az, ahol a legfőbb érték minden gyermek kíváncsisága, kezdeményezése, de főleg játéka, mint a nem tudatos tanulás folyamata. A jó óvoda az, ahol a ráfigyelés, az odafigyelés, a megfigyelés a gyermeknek lehetőség, a felnőttnek kötelesség. A jó óvoda természetes emberi kapcsolatokat ajánl.”¹⁰

A napirend és a hetirend biztosítja a gyermekek egészséges, a tevékenységben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez az optimális feltételeket és a biztonságot teremtő rendszerességet. A gyermekek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, megfelelő, növekvő időtartamú (5-35 perc), csoportos foglalkozások párhuzamosan is végezhetőek, melyek differenciált tevékenységek tervezésével és szervezésével valósulnak meg.

A gyermekekre nagy hatással van a feszültségtől mentes együttlét, az oldott hangulat, az óvodapedagógus érzelmgazdagsága, az óvodai élet szervezettsége.

A csoportonkénti szervezésnél vegyük figyelembe a gyerekek alapvető szükségleteire, gondozásukra, ápoltságukra fordítható időszükségletet. Érvényesüljön, már a tervezésben is, a folyamatosság, a rugalmasság.

A mozgás lehetőségre, edzésre külön időkeretet kell biztosítani, ez vonatkozik a délutáni pihenésre is, mert ez élettani szükséglet.

Leghosszabb időt a játékra biztosítunk. Napirendünket úgy állítjuk össze, hogy naponta 5-6 órát fordíthasson a gyermek a semmivel nem helyettesítő játékra.

A csoport óvodapedagógusai alakítják ki a napi- és hetirendet.

¹⁰ A kompetencia alapú oktatás

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

Az óvodában nagyon nagy jelentősége van a gondozási feladatoknak. A gyermekekkel megismertetjük a tisztálkodási feladatokat, igényükké kell, hogy váljon a tisztaság, rendezettség. Példát mutatnak ebben az óvoda alkalmazottai, hogy mindig tisztán, esztétikusan jelennek meg és betartják az alapvető egészségügyi szabályokat.

A gondozási feladatok megtervezésénél figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait, az egyes gyermekek fejlettségi szintjét és ennek megfelelően tervezzük a napirendet.

Az önállóságuk fejlődésének elősegítése érdekében nagy hangsúlyt fektetünk a gondozási feladatokra, mivel ebben a tevékenységben nyilvánul meg először a gyermeki önállóság.

Nagyon fontos, hogy a gondozást végző többi munkatárssal is együttműködjünk (összehangolt, sürgetésmentes munka, kommunikáció, érzelem kinyilvánítás, stb.). Szem előtt tartjuk a gyermek önállósági törekvését, ezért mindig csak annyit segítünk a gondozási feladatokban is, amire szükségük van, nem végzünk el helyettük semmit.

Feladatunk a kulturális értékek megismerése (a nemzetiségi is), kiegészítése a gyerekek beilleszkedését segítő értékekkel, szokásokkal. A személyiségfejlesztésben kiemelt szerepet kap a tolerancia, az identitástudat alapjainak lerakása.

Az egyéni eltéréseket toleráló felnőtt magatartása modell értékű a gyerekek számára. A másság szakszerű kezelésének igénye, szükségessége nagy hangsúlyt kap a roma gyermekeket is nevelő óvodánkban. A gyerekek számára segítséget kell adnunk a hátrányok leküzdésében, mivel eltérő kultúráról, szocializációról beszélünk.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermek nevelése is feladataink közé tartozik. Óvodánk fogadja a sajátos nevelési igényű gyermekeket, akiket integráltan a többi gyermekkel együtt nevelünk, fejlesztünk.

Az eddig megfogalmazott nevelési, személyiségfejlesztési tartalmak, a gyermekek között fennálló különbözőségek ellenére, minden gyermek számára szükségesek.

Az óvodai nevelés a másságot, az egyéni különbözőségeket toleráló fejlesztés, de nem zárja ki az együttélésre, együttes tevékenységre való felkészítést. E két folyamat egyensúlyának megteremtésére törekszünk, hiszen az egyén fejlődése nem választható szét az őt körülvevő gyermekek fejlődésétől, hiszen az óvodában, gyermekközösségben él.

A különleges gondozást igénylő gyermek számára legfontosabb a megfelelő pedagógiai feltételrendszer biztosítása.

 <p>Halmaji Kastély Óvoda Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
--	---	--

Logopédiai és a fejlesztőpedagógiai ellátást a B-A-Z Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szikszói Tagintézmény utazó szakemberei látják el, a nagycsoportos gyermekekkel tudnak foglalkozni, heti 4-4 órában.

4.4. A FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐ GYERMEK NEVELÉSE

A fogyatékos gyermekek nevelése integráltan, a többi gyermekekkel együtt történik. A bármilyen területen sérült kisgyerek fogadására igyekszünk megfelelő tárgyi és személyi környezetet biztosítani. Harmonikus személyiségfejlődésük érdekében fel kell tárunk eddigi fejlődésük eredményeit, erőnyeiket, sikeres próbálkozásait.

Elvárásainkat a fogyatékoság jellegének megfelelően próbáljuk megfogalmazni, a környezetünkben működő B-A-Z Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szikszói Tagintézmény Nevelési Tanácsadó szakembereinek segítségével. A fejlesztés lehetséges útjait a különböző fejlesztő programok tartalmazzák. A fogyatékos gyermekek differenciálásánál mindig figyelembe kell vennünk a fogyatékoság jellegét, súlyosságának mértékét, a gyermek biológiai állapotát. Nem felejthetjük el azt a tény, hogy a fogyatékos kisgyermek a személyiségfejlesztés egyes területein kiemelkedő teljesítményre is képesek lehetnek, ennek felismerése és gondozása kiemelt feladat számunkra.

A fogyatékos gyermekeknél a nevelési célkitűzések megvalósítására törekszünk. A rész sérülés arányában ki kell alakulnia az alkalmazkodó képességnek, önállóságra törekvésnek, akaraterőnek és az együttműködésnek. A napirend során önállóságának fejlődése érdekében, a fogyatékos kisgyermek is csak annyi segítséget kapjon, amennyi a fejlődéséhez szükséges.

Az egész napos tevékenységet úgy szervezzük meg, hogy a különleges gondozási, nevelési, fejlesztési feladatokat el tudjuk látni, mikro csoportos vagy egyéni formában. Törekedni kell, hogy az egészséges funkciókat tudatosan fejlesszük.

A fogyatékos gyermekek neveléséhez feltétlenül szükséges szakemberek segítségével: gyógypedagógus, gyermekorvos, pszichológus.

Az óvodai integráció legfőbb célkitűzése: a speciális szükségletű gyermekek nevelése esetében a minél önállóbb életvitel kialakítása, a gyermek önállósodásának támogatása, az úgynevezett praktikus képességek kibontakoztatása.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

1. Testi fogyatékoság

A mozgás differenciált fejlesztése – csoporton belül egyéni formában, vagy amennyiben lehetséges, a foglalkozások körébe beépítjük. Törekszünk arra, hogy a gyermek a különböző mozgás gyakorlását a napirend egészében gyakorolhassa.

2. Értelmi fejlődési zavar sajátos jellemzői:

Nehézségek jelennek meg:

- az észlelés területén;
- mozgásában;
- cselekvés tervezése-irányítása terén;
- szociális-emocionális területen;
- megismerő funkciók terén (gyengébben jelenik meg a kreativitás, konstruktivitás);
- kommunikáció (a beszédértés és a kifejező beszéd sajátos úton halad);
- élménymegosztás (kölcönös cselekvésnél).

Megjelenhet következményként az önállótlanág, másokra utaltság. Az enyhe értelmi fogyatékos kisgyermek fejlesztése eredményes lehet a nem fogyatékos gyerekekkel történő együttnevelés során, integrált csoportban. A számtalan élmény, a közös játék, a spontán tanulás lehetőségei fejlesztik az enyhe fokban fogyatékos gyermekeket.

3. Látás sérült sajátos jellemzői:

- vizuális észlelése nehezített, akadályozott;
- mozgásfejlődése gyakorta lassabb;
- cselekvés tervezése-irányítása nehezített;
- beszédfejlődése késhet, vagy akadályozott;
- szociális-emocionális területen függőségi helyzetbe kerül.

Célunk az önállóság kialakítása, fenntartása. Arra kell törekedni, hogy a gyermek a közös játékban szívesen vegyen részt, tanulja meg a többi gyermekhez való alkalmazkodást. Az ép gyermekek fogadják el őt, segítsenek neki, ha szükséges. A közös tevékenységekben a sérült gyermek megtanulja a viselkedési formákat, el kell érniük, hogy bátran szerepeljen a többiek előtt. Kiemelt feladatunk, a többi érzékszerv fejlesztése – sok játékkal – így segíthetjük a tájékozódó képesség fejlődését is.

 <p>Halmaji Kastély Óvoda Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</i></p>	<p>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
--	---	---

4. Hallássérült:

Fajtái:

- nagyothalló,
- átmenet a nagyothallás és a siketség között,
- siket.

Sajátos jellemzői:

- az akusztikus észlelés nehezített, akadályozott;
- kifejező beszédük fejlődése késik, ill. lassabb fejlődésmenetű;
- beszédértés nehézségei;
- viselkedésbeli problémák;
- szociális-emocionális területen.

Célunk, az integráció. A hallássérült gyermek korai gondozását már óvodába lépés előtt meg kell kezdeni a nyelvi kommunikáció beindulása céljából. Az enyhébb fokban hallássérült gyermek beszédét, szókincsét fejleszteni csak differenciált fejlesztéssel, szakember segítségével lehet eredményesen végezni.

5. Autizmus

Az autizmussal élő gyermekek nem képesek arra, hogy a feléjük áramló információkat észleljék, értelmezzék, kiszűrve a helyzethez nem illő részletet.

Több család nevel állami gondozásból hozott gyermekeket, akik beilleszkedési, magatartási és különböző szociális problémákkal küzdenek. Nevelő, személyiségfejlesztő munkánkban kiemeljük a megértést, elfogadást, és az előítélet mentességét.

Nem alakítani akarjuk a gyermekeket, hanem hagyjuk alakulni, és ehhez a feltételeket biztosítjuk. Nem a különbözőségeket hangsúlyozzuk, hanem az azonosságot keressük meg. Első és legfontosabb feladatunk a családok minél mélyrehatóbb megismerése, ez zökkenőmentessé teszi az óvodai szocializáció folyamatát.

A kiemelten tehetséges gyermekekkel külön foglalkozunk rajzból, énekből.

A csoportkialakításánál a gyermekek életkorát valamint a HHH gyermekek arányát vesszük figyelembe.

A nagy udvar lehetőséget biztosít a csoportok közös játékára. Itt megtalálja a nagyobbik testvér a kisebbiket, az egy utcában élők és az ismerősök is egymást.

A csoportonkénti szervezésnél figyelembe vesszük a gyerekek alapvető szükségleteit. Már a tervezésben érvényesül a folyamatosság, rugalmasság.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	---	---

Leghosszabb időt a szabad játékra biztosítunk. Napirendünket úgy állítjuk össze, hogy naponta 5-6 órát fordítunk a semmivel nem helyettesíthető játéokra.

A napirendet, hetirendet minden csoportban dolgozó óvodapedagógus önállóan a saját csoportjának ismeretében alakítja ki. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez, a gyermek egyéni szükségleteihez, tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása. A játék és a játékoság kell, hogy kitöltse az óvodában töltött idő legnagyobb részét. Törekszünk a hosszú, megszakítás nélküli játékidő biztosítására. A gyermek életkori sajátosságából indulunk ki, de figyelembe vesszük a lassúbb ütemben fejlődő gyermek igényeit is. Minden gyermek érezze, hogy fontos nekünk, számítunk rá, legyen meg a helye a csoport közösségében, tudja és érezze, hogy ő ennek a közösségnek a tagja. Tudjon alkalmazkodni a felnőttekhez és társaihoz.

4.5. GYERMEKVÉDELEM AZ ÓVODÁBAN

Óvodánkban a gyermekvédelmi munka kiemelt jelentőséggel bír. Falvaink hátrányos helyzetű települések, a társadalmi és gazdasági viszonyok változásaival magasabb lett a mindennapi megélhetéssel küzdő családok száma.

Az óvodai gyermekvédelem magába foglalja a gyermekközösség egészére kiterjedő, ezen belül minden egyes gyermek harmonikus személyiségfejlesztéséért kifejtett pedagógiai tevékenységet. A veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése csak korai felderítéssel lehetséges. A gyermekek zavartalan fejlődéséért, védelméért az óvoda nevelőtestülete együttesen felelős. Amennyiben erőfeszítéseink nem járnak sikerrel, külső segítséget kell igénybe venni (önkormányzat gyermekvédelmi felelőse, kistérségi szociális gondozó).

A gyermeket, mint fejlődő személyiséget, különleges védelem illeti meg. A KTV 4.§ (8)-(15) bekezdése kimondja a gyermek mindenek felett álló érdekének figyelembe vételét.

Célja:

- a gyermeki jogok tiszteletben tartása és tartatása;
- nehéz helyzetű családok segítése;
- veszélyeztetettség esetén a jelzőrendszer biztosítása;
- a családokkal való harmonikus együttműködés.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p style="text-align: center;"><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p style="text-align: center;">3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	---	---

A hátrányos helyzet kialakulásának okai:

A hátrányos helyzetet, a gyermek szociális körülményei alapján lehet meghatározni:

- életmód (kultúra),
- iskolázottság,
- lakás, lakókörnyezet,
- anyagi helyzet,
- családon belüli munkamegosztás,
- érdekérvényesítő képesség,
- etnikai, vallási hovatartozás,
- egészségi állapot,
- életkor.

(Gyermekek védelméről és a Gyámügyi Igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény)

A pedagógiai és referencia feladatok:

- biztosítani a gyermekeket megillető jogok érvényesülését az óvodán belül, szükség esetén védő-óvó intézkedésekre javaslatot tenni,
- a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek óvodába járásának elősegítése,
- a HHH és a HH gyermekekkel való fokozott törődés,
- törekedni a szociokulturálisan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatására,
- a felzárkóztatás megszervezése,
- az új óvodások befogadásának elősegítése, beilleszkedésük zökkenőmentessé tétele,
- gyermekek és családok minél jobb megismerése,
- felmérni a problémákat, a hátrányos helyzet okozta tüneteket, okokat felismerni és szükség esetén szakember segítségét kérni,
- közreműködés az óvodán belüli szociális szolgáltatások megszervezésében,
- szakemberek bevonása annak érdekében, hogy segítsük megoldani a családok nevelési problémáit,
- részvétel az egészségügyi vizsgálatok lebonyolításában,
- figyelemmel kísérni az óvodalátogatás rendszerességét, indokolatlan tartós hiányzást jelezni a gyámhatóságot, a gyermekjóléti szolgálatot szükség esetén az általános szabálysértési hatóságot (járási hivatalt), mert szabálysértést követ el a szülő

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	---	---

- nyilvántartás vezetése a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekről.

A gyermekvédelmi felelős feladatai:

- minden évben felméri a hátrányos helyzetű gyermekek számát az intézményben,
- a csoportban dolgozó óvodapedagógus segítségével megoldást keres a hátrányos helyzet megszüntetésére,
- veszélyeztettség esetén kapcsolatfelvétel a Gyermekjóléti Szolgálattal,
- együttműködés a Gyermekjóléti Szolgálattal, ill. a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal,
- a szülő tájékoztatása a gyermekvédelmi felelős személyéről, elérhetőségéről.

A gyermekvédelmi felelős rendszeres munkakapcsolatban áll:

- az intézményvezetővel,
- a csoportban dolgozó óvodapedagógussal,
- szülőkkel,
- területileg illetékes Gyermekjóléti Szolgálattal,
- az önkormányzat gyámügyi előadójával,
- jegyzővel.

4.6. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

A kapcsolattartás rendszerében az óvoda a kezdeményező. Az óvodát körülvevő szűkebb és tágabb környezettel alakítjuk ki, fejlesztjük tovább kapcsolatainkat.

1. A család az elsődleges és legfontosabb társadalmi egység. Eredményesen nevelni a gyermeket csak a szülőkkel együttműködve lehet. A családokkal való kapcsolattartásnak kiemelkedő szerepe van. Az óvodai nevelés a családi nevelés kiegészítője, együtt szolgálja a gyermek optimális fejlődését. Lényeges szempont munkánkban a családhoz közeledés szemlélete, a nyitott kommunikáció, az őszinte, ítéletmentes kapcsolat. Megértéssel közeledünk hozzájuk, figyelembe vesszük sajátosságaikat, szokásaikat.

Minden lehetőséget megragadunk, hogy a szülőket bevonjuk az óvodai életbe. Felelősségérzetük megnő, ha közvetlenül érzékelik és megélik az óvodapedagógus felelősségét, felkészültségét. Példát láthat a nevelési helyzetek megoldására, bővül pszichológiai, pedagógiai tájékozottságuk.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

Mindennapos kapcsolat van a szülő és az óvodapedagógus között, a napi problémákat, történeteket megbeszéljük, a szülők érdeklődnek gyermekeik iránt. A gyermek érdekében csak együtt, egymást megerősítve tudjuk elérni a kitűzött célokat.

Az óvodába érkezés előtt befogadási tervet készítünk, melyben alkalmazkodunk a szülők igényeihez. Egyéni beszélgetések alkalmával, a gyermekneveléssel kapcsolatos nézeteinket kicseréljük. Megismertetjük a szülőket az óvoda gyermeknevelési koncepciójával, az óvoda programjával és segítségüket kérjük a kitűzött célok és feladatok megvalósításában. Meg kell értetnünk a szülőkkel, hogy az óvoda „csak” kiegészíti a családi nevelést, nem pedig helyettesíti azt.

A szülőket bevonjuk a munkadélutánokba, meghívjuk őket a nyílt napokra, közös sport-napot, kulturális műsorokat szervezünk, melyek során különböző digitális eszközöket is használunk. Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a gyermek és a szülő megélhesse az együttjátszás pozitív élményét. Érezzék, hogy számítunk rájuk és a gyermekeik érdekében nyújtsanak segítséget nekünk. A közös tevékenységek által betekintést nyernek az óvodai életbe, készséggel lesznek segítő társaink. Minden részvételi formát szívesen fogadunk, de nem lehet az óvodai nevelésben az óvodapedagógus szerepét helyettesíteni a segítő szülővel.

2. Szociális jellegű tevékenységek széles köre gyermekvédelmi feladat is, mivel óvodánkban nincs szociálpedagógus, így ezt a feladatot a gyermekvédelmi felelős látja el. Képviseljük a hátrányos és veszélyeztetett gyermekek érdekeit és támogatjuk a segítő kapcsolatok keresését.

3. Kapcsolatunk van a kistérségi gyermekjóléti szolgálattal. Feljűk kell jelezni, amennyiben problémát észlelűnk egy-egy gyermekkel kapcsolatban.

4. A cigány kisebbség önkormányzat elnökével jó kapcsolatot ápolunk. Az ünnepeinket jelenlétével megtiszteli, így betekinthez az óvodai életbe. Munkánkat egy roma referens segíti.

5. Községűnkben több család csatlakozott a nevelő szűlői hálózathoz. Kapcsolatot tarunk a Magyar Református Gyermekvédelmi Szolgálattal és a Szent Zotikosz Gyermekvédelmi Intézmennyel. A gondozott gyermekeket az óvodában meglátogatják a szakemberek, véleményűt kérnek a gyermek fejlődéséről, a nevelőszűlűvel való kapcsolatunkról.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

6. Az egészségügyi intézményekkel jól együttműködünk, a védőnő havonta meglátogatja óvodánkat. Támogatja az óvodai beíratást, a szülőket erről családlátogatás alkalmával értesíti, elmondja az óvodai ellátás előnyeit. Közreműködünk fogászati és hallási szűrések lebonyolításában.

7. Kapcsolatban állunk a Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár intézményével. Az itt megrendezett kiállításokat a gyermekekkel rendszeresen meglátogatjuk, megismertetjük őket a könyvtár szolgáltatásaival.

8. Kapcsolatunkat a fenntartó önkormányzatokkal a segítő együttműködés jellemzi.

Az együttműködés formái:

- tájékoztatás,
- információáramlás (tel: 46/574-226/4, email: halmajovi@gmail.com),
- egyéni beszélgetés,
- ünnepségeken való részvétel.

9. Az óvoda-iskola kapcsolata bővülő tendenciát mutat, több közös programot szervezünk gyermekeinknek. Törekszünk arra, hogy a nagycsoportos gyerekekkel megismertessük az iskolát, a zökkenőmentes iskolai beilleszkedés érdekében. Óvoda-iskola átmenetet segítő munkaközösséget működtetünk. Az intézmények egymás között hospitálást szerveznek. Közös programokat rendezünk, pl. játszódélután, közös műsorokat, az ünnepélyek alkalmával az iskolások meglátogatják az óvodát, régi emlényeiket feleleveníthetik, játszhatnak az óvodás gyermekekkel. A nagycsoportos óvodások ellátogatnak az iskolába, közös órákon vesznek részt, ahol betekintést nyernek az iskolai életbe. Fontos feladatunk az után követés, ezért több alkalommal meglátogatjuk elsős gyermekeinket.

10. Óvodánk a Szikszói Járási Hivatalhoz tartozik. Jelzési kötelezettségünk van a tartósan igazolatlanul hiányzó gyermekekről.

11. A B-A-Z Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szikszói Tagintézményével kapcsolatot tartunk. Ők biztosítják számunkra a logopédiai- és fejlesztő pedagógusi ellátást. A problémás gyermekek vizsgálatát és iskolaérettségi mérést végeznek.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

12. A civil szervezetek közül a Halmaji Őszi Napsugár Egyesülettel és a Kinizsi Nyugdíjas Klubbal alakítottunk ki tartalmas kapcsolatot. Több éve, hogy egyre bővülő közös programokat, ünnepeket szervezünk, rendezünk.

Gyermekeink nagyon várják ezeket az alkalmakat, ahol a nagyszülőkkel közös délelőtti, délutáni időtölthetnek el. Örömmel jönnek az óvodába, egyre több ötlettel gazdagítjuk közös programjainkat. Együtműködési megállapodást kötöttünk. Ez az együtműködés a gyermekeink személyiségfejlesztésére jó hatással van, mivel ebben a korban már megismerik, megtapasztalják az idősek tiszteletét, szeretetét, a közös munkát, a velük való kapcsolattartást, segítséget, együttélést.

5. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

Hetirendünk kialakítását az óvoda épületének adottságai is meghatározza.

H E T I R E N D

(javaslat)

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
Délelőtt játékba integrált tevékenység	Verselés, mesélés Ének, zene Énekes játék gyermektánc	Mozgás Verselés, mesélés	Verselés, mesélés A külső világ tevékeny megismerése	Verselés, mesélés Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	Verselés, mesélés A külső világ tevékeny megismerése

A hetirend minden korcsoport számára alkalmazható.

A szervezett tanulás időtartama változó:

- 3-4 évesek: naponta 30-35 perc
- 4-5 évesek: naponta 40-45 perc
- 5-6-7 évesek: naponta 60-65 perc

N A P I R E N D

/ j a v a s l a t /

s z e p t e m b e r 1 . - m á j u s 3 1 .

Időtartam

Tevékenység

6.30-10.50

Játék a csoportszobában

Személyes percek

Játékba integrált egyéni, mikro csoportos és frontális
tevékenységek:

- Verselés, mesélés
- Mozgás
- Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka
- Ének, zene, énekes játék, gyermektánc
- A külső világ tevékeny megismerése
- Differenciált fejlesztés, részképességek
fejlesztése

Testápolási tevékenységek, tízórai

10.50-12.00

Játék a szabadban

Séta, kirándulás

Mozgásos percek

Differenciált mozgásfejlesztés

Edzés, kocogás

12.00-13.00

Ebéd, testápolási tevékenységek

13.00-15.00

Délutáni pihenés mesével, altatódallal

15.00-15.30

Testápolási tevékenységek, uzsonna

15.30-16.30

Játék a csoportszobában vagy a szabadban

Mozgásos percek

Szabad játék

Differenciált fejlesztés, részképességek fejlesztése

Szabadon választott szolgáltatások

N A P I R E N D

/ j a v a s l a t /

j ú n i u s 1 . - a u g u s z t u s 3 1 - i g

Időtartam

Tevékenység

6.30-9.30

Játék a csoportszobában, szabadban

Személyes percek

Szabadon választott tevékenységek.

Testápolási tevékenységek, tízórai.

9.30-12.00

Játék a csoportszobában, szabadban

Séta, kirándulás

Mozgásos perce

Edzés, kocogás

12.00-13.00

Ebéd, testápolási tevékenységek

13.00-15.00

Délutáni pihenés mesével, altatódallal

15.00-15.30

Testápolási tevékenységek, uzsonna

15.30-16.30

Játék a csoportszobában vagy a szabadban

Mozgásos percek

Szabad játék

Szervezett tevékenységek

Kötelező:

- mozgás,
- verselés, mesélés,
- ének, zene, énekes játék, gyermektánc.

Kötetlen:

- rajzolás, festés, mintázás, kézimunka,
- a külső világ tevékeny megismerése.

 <p>Halmaji Kastély Óvoda Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
--	---	--

Szervezett tevékenységek tanulási formái

- frontális
- frontálisan irányított egyéni
- mikro csoportos
- páros
- kooperatív
- egyéni

A tanulási módszerek megválasztásában a gyerekek életkori sajátosságai, testi-lelki állapota, érdeklődése, kíváncsisága a meghatározó. Módszereinkben törekszünk a változatosságra, a játékoság biztosítására, melyet kiegészít a tapasztalatszerzés, tevékenykedtetés, gyűjtögetés, megfigyelés, példaadás, gyakorlás, ismétlés, elemzés, rendszerezés, differenciálás, megbízások adása, dicséret, megerősítés, ellenőrzés, értékelés, önértékelés. A gyerekek konkrét tevékenységét, cselekedetét kiemeljük, jutalmazás legyen a simogatás, a mosoly, a testközelség, a mimika, a szóbeli közlés.

Mindennapi tevékenységünk során törekszünk a következetességre.

5.1. A JÁTÉK

„A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék – szabad-képzettársításokat követő szabad játékfolyamat – a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie.”¹¹

Nevelésünk szempontjából fontos feladat a gyermekcsoport és ezen belül minden egyes gyermek játékanak megismerése, ezáltal feltárul előttünk a gyermek játékfejlettsége, személyiségének általános és aktuális állapota. A gyermekismeret nyilvánvaló cél, mert ennek tükrében tudjuk a gyermekek teljes személyiségét fejleszteni. Olyan helyzeteket teremtünk, amelyben a gyermek jól érzi magát, aktívan kiveszi részét az óvodai életből. Ezek az élmények lesznek azok, amelyek megjelenhetnek a gyermek játékában is.

A játék a megismerés, tájékozódás, a fejlesztés eszköze, a pszichikumot, mozgást, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenység, amely előkészíti a gyermeket a tanulásra, az iskolai életre.

¹¹ 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról 1. melléklet 6. old.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

A játék a gyermek elsődleges, meghatározó tevékenysége, amely a lehető legnagyobb mértékben hat szinte valamennyi pszichés, motoros, szociális személyiségkomponensre. A gyermek felfedező hajlama, kíváncsisága, tevékenységi vágya, a felnőtthöz való hasonlítás igénye, szocializációs indítékai a pszichikus szükséglet rangjára emelik a játékot. A játék sokoldalúan fejleszti a gyermeket, közben felfedezi, megismeri környezetét, felismeri önmaga lehetőségeit, korlátait. E cselekedet közben jönnek létre gondolkodási tevékenységének első formái, fejlődik emlékezete, fantáziája, gazdagodik érzelmvilága, erősödik akarata, kitartása, alakul szabálytudata, fejlesztő hatással van a nagy- és finommozgásokra, a figyelemre, megfigyelőkészségre. A játék kreativitást fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenység.

A családban és az óvodában is első valódi játszótárs a felnőtt. Ők adnak utánozható mintát a gyermekeknek, aki bevonható társ marad, illetve segítő, kezdeményező, ha a játék folyamata elakad.

Céljaink:

- ismerje meg a csoport, az óvoda játékeszközeit, játékszokásait, szabályait,
- legyenek képesek nyugodtan játszani,
- játékon keresztül megismerni a gyermeket, az egyéni fejlesztés lehetőségeit, ütemét,
- biztosítsunk számukra élményeket, tapasztalatszerzési lehetőségeket.

Feladatok:

- a játékhoz szükséges feltételek megteremtése,
- a környezetből szerzett tapasztalatok, élmények feldolgozásának biztosítása,
- a gyerekek beszédképességének fejlesztése,
- a játék tartalmának, minőségének alakítása, fejlesztése a gyermek egyéni sajátosságaihoz alkalmazkodva.

Arra törekszünk, hogy a nap nagy része játékkal teljen el, teremtsük meg a nyugodt, tartalmas feltételeket. A csoportszoba a játék szabadon átalakítható színtere, tetszés szerint átrendezhető. A gyerek szabadon dönthet abban, kivel játszik, milyen játékot választ, milyen témát dolgoz fel. Az eszközök bármire felhasználhatóak, a szabadság határai mindaddig terjednek, amíg a játékeszköz vagy a másik gyerek érdekei nem sérülnek.

A játékos légkört segíti a sok új ötlet, a kellő időben nyújtott segítség, a megerősítés. A kreatív légkör segíti a gyermekek ötleteinek szabad áramlását, a másik gyermek meghallgatását, az alkotó együttműködés kialakulását.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

A játék során a gyerekek feszélyezettség nélkül, önállóan vagy társaikkal együtt tudnak játszani. Ebben a folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét, a játék kibontakoztatása és nem a játék fejlesztése céljából hat a tevékenységre.

A környezet élményeit, tapasztalatait a gyerekek játékukban újra játsszák, átélik. Ennek lehetőségét a játékban teremtjük meg.

A játék felszabadítja a gyermekeket a megterheléstől, a pszichés feszültségtől, mivel a konfliktusokat „kijátsszák” magukból, pozitív érzelmi töltést kapnak. A játékban az alkotás öröme, tapasztalata tájékoztatást nyújt a saját képességeikről, ez növeli biztonságérzetüket. A játék gyakorlása közben megértik a szabályokat, tapasztalatokat gyűjtenek, bővül ismeretük, fejlődik személyiségük.

A játék feltételei

1. A megfelelő játszóhelyek biztosítása

- a belső terek tagolása a különböző jellegű játékok kibontakozása érdekében a csoportszoba és az óvoda egyéb adottságainak figyelembevételével (családi játékok, építő – közlekedő, rajzolás, festés, gyurmázás, kézi munka, énekes játékok),
- a terek változtathatóságának rugalmas átalakíthatóságának, átjárhatóságának biztosítása, inspirálása,

Lehetőség van a mozgásos játékok játszására a csoportszobában is, nemcsak a tornaszoba és az udvar legyen a színtere.

Az udvari játékok lehetőséget biztosítanak a nagy- és finommozgások gyakorlására:

- Ovi Foci műfüves- és füves pálya,
- homokozó,
- hinta,
- csúszda,
- mászóakák,
- rúgós játékok.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

2. Játékeszközök

Az eszközök korcsoportnak megfelelőek, esztétikusak, praktikusak, cselekvésre ösztönzőek legyenek, melyek segítsék elő a kreativitást. Alkalmasak legyenek a differenciálásra és az egyéni fejlesztésre. Törekszünk az eszközök beszerzésénél a megfelelő minőségre és mennyiségre. A jó játékeszköz megerősíti a gyermeki önkifejezést, alkotókedvet.

Udvari játékparkunkat folyamatosan bővítjük, fejlesztjük, hogy minél színesebb legyen a gyermekek játéktevékenysége. Ügyelünk arra, hogy eszközeink balesetmentesek és szabványnak megfelelőek legyenek.

3.Idő

A nap folyamán játékre biztosítunk legtöbb időt, ehhez igazítjuk a napirendünket.

4. Tennivalóink a játék folyamatában

„Az óvodában előtérbe kell helyezni a szabadjáték túlsúlyának érvényesülését.”¹²

a. Szabad játék

Az óvodában eltöltött időt úgy kell szerveznünk, hogy a szabad játék kapja a legnagyobb hangsúlyt. A játéktevékenység az óvoda nyitásakor kezdődik meg, a gyerekek szabadon választott játékban tevékenykednek.

A rugalmasság, folytonosság biztosítja azt, hogy a gyerekek egybefüggően több órát játszhatnak a játékok elrakása nélkül.

Szabadon választhat:

- játékeszközök,
- játékformák,
- játszótársak,
- a játszóhelyek közül.

Az óvodapedagógus játékbéli szerepe:

- tudatosan megengedő, elfogadó, biztonságot és bizalmat adó, segítő, támogató jelenlét – pedagógiai optimizmus,
- potenciális partner, akit érdekel, amit a gyermekek játszanak, tesznek, csak a szükséges esetekben avatkozik be (pl. a veszélyessé váló agresszív játékba),
- a kreativitás ösztönzése, támogatása,
- a játékelképzelések megbeszélésének inspirálása,

¹² 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról 1. melléklet 6. old.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</i></p>	<p>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	---	---

- reflektív szemlélet: a gyermekek játékkal kapcsolatos jelzéseinek szinkronizálása, majd a gyermekek játékhoz szükséges döntéseinek előkészítése,
- a gyermekek aktuális fejlettségi szintjének nyomon követése,
- egyénre és csoportra szabott fejlesztési feladatok tervezése és megvalósítása, elsősorban indirekt módszerekkel (pl. társas kapcsolatok formálása, az együttműködés - és az interakciók tartalmának fejlesztése, a kezdeményezőkészséggel, önérvényesítés, önbizalom formálásával kapcsolatos feladatok).

Passzív szerepünket megváltoztathatjuk, ha a gyermek:

- igényli a részvételt, vagy segítséget kér;
- a konfliktust nem tudják megoldani;
- a játék tartalmi íve olyan pontra jut, ahonnan nem tud továbblépni;
- eszközhányt jeleznek;
- a szabályok sérülnek.

b. A kezdeményezett játék

A kezdeményezett játék napirendünkben kisebb arányban van jelen, mint a szabadjáték. A gyermekek játékanak minőségi és tartalmi fejlődése érdekében szükség van a kezdeményezett játéokra.

Jellemzői:

- helyét, tartalmát, eszközeit az óvodapedagógusnak tervezni kell;
- lebonyolítását szervezni kell, de mindig a gyerekek jelzéseire kell alakítani tényleges megvalósítást;
- a gyerekek bármikor bekapcsolódhatnak, elmehetnek és visszatérhetnek a tevékenységhez;
- az érdeklődés tartja fenn, ezért ideje nem behatárolható;
- akkor a legeredményesebb, ha komplex módon több nevelési területhez kapcsolódik.

5. Különböző játékformák és kapcsolódó feladatok

2,5 - 7 éves gyermek számára a játék alapvető létforma, legtöbb élményforrás személyiségének színtere, a tanulás, készség és képességfejlesztés leghatékonyabb módja.

 <p>Halmaji Kastély Óvoda Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda, Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</i></p>
--	--	--

Játékformák:

- gyakorló játék;
- szimbolikus játék: színlelő-, szerep-, fantázia játék, bábozás, dramatizálás, alkotójáték, barkácsolás;
- konstruáló, építő játék,
- szabályjáték.

5.2. VERSELÉS, MESÉLÉS

A tevékenység célja: a gyerekek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének segítése, a pozitív személyiségjegyek megalapozása.

A mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, versek a gyermek biztonságához, anyanyelvi neveléséhez is hozzájárulnak, érzéki- érzelmi élményeket nyújtanak a gyermeknek.

A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok a mindennapos mesélésnek, mondókázásnak erős alapot, gazdag és jó alkalmat kínál.

A gyermeki önkifejezés fejlődésének segítése és módja a saját vers és mesealkotás megalapozása változatos módszerek alkalmazásával (pl: mesealakok, szituációk megjelenítése dramatizálással, bábozással, ismert mese befejezése, mozgásos átváltozás, utánzás). A gyermekek a felnőtt által megkezdett mesét befejezik, kiegészítik, átalakítják. Játshatnak fantázia játékot egy-egy mesehősről, mesét találhatnak ki egy megadott címről, ismert mesét dolgozhatnak fel kérdések alapján. Mondatokat alkothatnak képek alapján így lehetőség nyílik közös vagy egyéni beszélgetésekre.

A gyermeki vers és mesealkotás ábrázolással való kombinálása fejleszti az önkifejező képességet (mesebefejezés rajzzal, tematikus ábrázolás ismert meséről, saját mesekönyv, meseillusztráció készítése kedvenc meséhez).

Feladatunk a gyermekek aktív szókincsének bővítése, anyanyelvünk helyes használata. A ritkán használt kifejezések, szavak jelentésének megbeszélése lényeges, mert a gyermekek szókincsét ez által bővítjük és mélyítjük, gyakoroltatjuk a szép magyar beszédet.

A gyermeki beszéd-kommunikáció fejlődése, fejlesztése érdekében lényeges a megfelelő anyagválasztás, a kifejező előadásmód, az irodalom nyelvi-stilisztikai eszközeinek kihasználása.

A mese különösen alkalmas a gyermek szemléletmódjának és világnépeének kialakítására. Egyik legfőbb segítője az érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésnek és fejlesztésnek.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

A gyermekek a mesékből magukba tudják szívni a gondolkodásmódot, a furfangot. Feltárja a gyermek előtt a külvilág és az ember belső világának érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedési mintákat. Jelentős a szorongás oldó hatása.

A gyermekek szívesen tanulják a ritmikus verseket, mondókákat, a több éve óvodába járók örömmel mondanak önállóan verset, szereplési vágyuk nagy.

Verselés, mesélés feldolgozása során IKT eszközöket használunk.

Az óvodapedagógus feladata felhasznált irodalmi anyagok igényes összeállítása. A művek kiválasztásában érvényesüljön a pedagógiai, pszichológiai tudatosság. Helyet kapnak az évszakokhoz, ünnepkörhöz kötődő versek, mondókák, mesék.

A nemzetiségi roma/cigány versek és mesék is jelenjenek meg, ha nemzetiségi óvodai nevelés is folyik az intézményben.

A 2,5-4 éves gyermekek versanyaga népi mondókákból, rigmusokból, ritmikus, zenei hatású költői alkotásokból álljon. A mesék cselekménye legyen egyszerű, érthető, ritmikus ismétlődéseket tartalmazzon. A nevelési év folyamán 10-12 mondókát, rövid verset és 10-14 új mesét ismerjenek meg.

A 4-5 éves gyermekek meséi lehetnek már több fázisúak, állatmesék, népmesék, dramatikus népszokások. A magyar népmesekincs mellett, kapjanak helyet a magyar klasszikusok és a mai modern írók művei. Ebben az életkorban nagy szerepe van a népi mondókáknak, a csúfolóknak, a vidám, humoros, jó ritmusú verseknek. Gyakran alkalmazzuk a mai költők népköltészeti ihletésű verseit. A gyerekekben kialakul a vers, a mese szeretete. A nevelési év folyamán 4-5 új mondókát, 5-6 új verset és 10-14 új mesét ismerjenek meg.

Az 5-6-7 éves gyermekek legfogékonyabbak a mesemegértésre. A cselekményes népmeséket, az állatmeséket bátran válogathatjuk. Helyet kapnak a mesélésben a klasszikus tündérmesék, a tréfás és a műmesék is. Szívesen hallgatják a több napig tartó meseregényeket, elbeszéléseket.

A versek, a mesék erősítik a gyerekekben a környezet szeretetét. A gyerekek az irodalmi műveken keresztül fedezik fel a természet szépségét, szeretik meg a növényeket, állatokat.

A nevelési év folyamán 5-6 új kiolvasóval, mondókával, 15-20 új verssel, 15-20 új mesével ismerkedjenek meg a gyerekek. A mesék mondanivalóját a pozitív személyiségjegyek kiemelését erősítsük meg 1-1 közmondással, szeretik a találós kérdéseket, szólásokat.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</p>	<p style="text-align: center;"><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</i></p>	<p style="text-align: center;">3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	---	---

A tartalom biztosítása

Az első igazi versélményeket az óvodában fizikai kapcsolatban éljük át a gyerekek. Egy-egy gyerek ölbe ültetésével, teljes biztonságban hallgatják meg a népi mondókákat, rövid verseket. Ez a többször átélt kontaktus a gyermek és az óvónő között alapja a későbbi pozitív érzelmek kialakulásának. Sokszor ismétljük a mondókákat, a népi rigmusokat, az állathívogatókat, de ez sohase keltse a gyerekekben a gyakorlás érzését. Fokozatosan neveljük a gyerekeket a mese figyelmes végighallgatására, ezután legyenek képesek a mese dramatizálására, felelevenítésére.

Próbáljuk a gyerekek számára a szerepvállalás lehetőségét biztosítani. Rövid báb jelenetek bemutatásával ösztönözzük a gyerekeket a bábozásra. A bábozás technikáját a gyerekek számára meg kell tanítani, ez mindig játékos formában meséhez, vershez kapcsolódva történik.

Meséléskor a gyerekek arcán megjelenik a megfelelő áhítat, a figyelő ámulat. Játékukban egyre gyakrabban fordul elő a bábozás, a dramatizálás. A báb olyan segédeszköz, mely azonnal visszhangra talál a gyermekekben. A vershez, meséhez, bábozáshoz, dramatikus játékokhoz olyan kellékeket használunk, melyek segítik a képzeleti képek kialakulását.

Az új versek, mondókák bemutatása kapcsolódjon a gyerekek élményeire. Ügyeljünk a helyes artikulációra, a mimikára, a gesztusra, a helyes, tiszta hangsúlyra.

Gyermekcsoportokban minden nap megjelenik a mesélés, verselés, mely a kisgyermekek mentálhigiéniájának elmaradhatatlan eleme.

Motiváció lehet gyertyagyújtás, ugyanaz a zenerészlet mindennap, melyet az óvodapedagógusok döntenek el.

A meséléshez várjuk meg a teljes csendet, a gyerekek felénk forduló érdeklődését. Egy héten keresztül mondjuk el ugyanazt a mesét, a mese feldolgozása függ a csoport összetételétől, életkori sajátosságaitól és a mese jellegétől.

A délutáni pihenés is alkalmas a mesélésre, a több napon át tartó mesék hallgatása ilyenkor történik.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda, Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</i></p>	<p>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	--	---

5.3. ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC

„Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermekeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát.”¹³

A tiszta, szép éneklés segíti a helyes artikulációt, a helyes légzéstechnika elsajátítását, a tiszta szövegkiejtés gyakorlását. Élvezettel, szívesen játszanak a gyerekek énekes játékokat. A gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét és a közös éneklés örömét.

A mondókák, dalok nagy része mozgással kísérhető, ezek segítséget adnak a mozgáskoordináció, egyensúlyérzék, térérzékelés fejlesztéséhez.

A nemzetiségi óvodai nevelésben jelenjen meg a roma/cigány játékok, dalok és tánckultúrájuk is.

A sok mondóka, dal elsajátítása, gyakorlása, játszása fejleszti a gyermekek szókincsét.

Céljaink:

- felkelteni a gyermekek zenei érdeklődését,
- az igényes zenei anyag kiválasztása,
- közösség formálása a zenei tevékenységek során,
- zenei ízlés formálása,
- egyszerű tánclépések elsajátítása,
- zenei néphagyományok ápolása.

Feladatok:

- a zenei anyagok igényes, a gyerekek életkori sajátosságainak megfelelő válogatása,
- a tervezhető tartalmak biztosítása,
- a tevékenységhez a megfelelő szervezeti forma biztosítása,
- a nyelvi képességek fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal, játékokkal,
- a zenei nevelés során gyerekek mondókákat, gyermekdalokat, énekes játékokat, játékdalokat és komponált műveket ismerjenek meg,
- a zenei kreativitás fejlesztése (mozgás rögtönzés zenére, dallam, ritmus variációk kitalálásának ösztönzése, ritmushangszerek használata).
- a gyermekek megismertetése az IKT eszközökkel és azok használatával,
- beszéd és zenei hallás fejlesztése,

¹³ 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról 1. melléklet 7. old.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

- a beszédszervek koordinált mozgásának fejlesztése a hangzók helye,
- önbizalom fejlesztése.

A 2,5-4 éves óvodába kerülő gyermekek számára legértékesebbek a kar, kézmozgással kapcsolt ölbeli játékok, később a 4-5 hangból álló, játékos mozdulatokkal játszható gyermekdalok. Sajátítsanak el 6-8 mondókát, ölbeli játékot és 10-15 énekes játékot. A mondókák, a dalok 2/4-es üteműek legyenek. Ismerjék meg a zenei alapfogalmakat, tudjanak halkán, hangosan énekelni, mondókázni. Figyeljék a csendet, a zajokat. Ismerkedjenek meg ritmus és dallamjátszó hangszerek hangjával. Érezzék az egyenletes lüktetést. A zenehallgatás valóban élmény legyen a gyerekek számára, melyet naponta többször is biztosítunk. Mutassuk be a hangszerekkel előadott zeneműveket, ezzel ösztönözzük őket a mozgásra.

A 4-5 éves gyerekek képesek megfelelő hangmagasságban a hexachord hangterjedelmű dalok tiszta éneklésére. Ismerjék meg a kör, a csigavonal, a hullámvonal térformákat, tudjanak szerepcserés játékdalokat játszani. A gyerekek ritmusérzéke, hallása ebben az életkorban már jól fejleszthető. A negyed, nyolcad ritmuskép mellett megjelenhet a szinkópa is. Találjunk ki dalokhoz játékos mozdulatokat. Tudjanak 4-5 új mondókát, 12-15 új gyermekdalt. A körjátékok már nehezebb szabályúak is lehetnek. A tiszta éneklés érdekében, minél gyakrabban énekeljenek önállóan a gyerekek. Érezzék a mondókák, dalok ritmusát, az egyenletes lüktetést, a motívumok súlyát. Énekeljenek halkán, hangosan, magasabban, mélyebben, lassabban, gyorsabban. Készítsünk különböző ritmushangszert a ritmusérzék fejlesztése céljából.

Az 5-7 éves gyermekek játékdalai kibővülnek a párkeresőkkel, a gyermektánc elemeivel, más népek, nemzetiségek dalaival. A hangterjedelem dúr hexachord. A gyerekek szabálytartó képessége megengedi a bonyolultabb szabályú énekes játékok játszását. Velük együtt variálhatjuk a mozgásanyagot, kiegészíthetjük tánclépésekkel, melyet minta után követni tudnak (kapus, sorgyarapodó-fogyó, felelgetős, párkereső, stb.). Meg tudják különböztetni az egyenletes lüktetést és a dalok ritmusát. Játsszanak minél több formaérzék fejlesztő játékot. Énekeljenek egyénileg a tiszta éneklés érdekében. Képesek önálló dallamalkotásra, visszhangjátékaik csoportosan és egyénileg is folyamatosak. Önállóan kezdeményeznek énekes játékokat, dallamvonal írására is képesek.

 <p>Halmaji Kastély Óvoda Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
--	---	--

Kiemelt feladatunk a gyermek néptánc alapvető elemeinek megismertetése. Heti egy alkalommal az önként jelentkezők (a középső és nagycsoport) ingyenesen vehetnek részt óvodai néptánc oktatáson. Fontosnak tartjuk, hogy gyermekeink megismerjék és megszeressék hazájuk kultúrájuknak kincseit, így a néptáncot is.

Az ének-zene és énekes játékokat kötött szervezési formában differenciáltan játszunk, a játékot nem szakítjuk meg egyéb tevékenységgel.

A felnőtt minta spontán utánzásával a gyermekek minden napi tevékenységük részévé válik az éneklés, de kedvükre játszhatnak énekes játékokat a nap folyamán bármikor.

A kiemelten tehetséges gyermekeknek külön foglalkozást szervezünk, tervezünk, ahol továbbfejlesztjük képességeiket.

5.4. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA

„A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének.”¹⁴

Célok:

- az alkotókedv, alkotás örömeinek átélése,
- a gyermek sikerélményhez juttatása,
- a gyerekek alkotó fantáziáját, tér-forma és szín képzeit, esztétikai érzékenységüket, szép iránti fogékonyságuk kialakítása.

A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül, melyek a mese, vers, ének, énekes játék eszközeivel, a gyermeki ábrázolás ösztönzésével, alkotó légkör megteremtésével, változatos lehetőségek felkínálásával valósul meg. A nemzetiségi roma/cigány óvodai nevelésben a vizuális nevelésnél jelenjen meg a sajátos szín- és formavilág. A tevékenységhez olyan légkör szükséges, hogy a gyerekek szívesen kapcsolódjanak be azokba. A rontás után a javítási lehetőség mindig biztosított számukra, addig folytathatják, ameddig kedvük tartja. Ennek feltétele elegendő idő és hely biztosítása az alkotásra. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekeket differenciáltan neveljük. Az elkészült munkákat a csoport kiállító helyén mutatjuk be a szülőknek. A gyermekek az IKT eszközök használatán keresztül is ismerkedjenek meg a különböző művészetekkel.

¹⁴ 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról 1. melléklet 7. old.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

Feladataink:

- a gyermek megismertetése a rajzolás, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival, az eszközök használatával,
- az eszközök célszerű, biztonságos, takarékos, kreatív használatára szoktatás,
- az egyes technikákhoz kapcsolódó munkafogások, megoldások, az eszközök bemutatása, megnevezése, használata és a gyakorlásra való ösztönzés,
- a gyermeki élmény és fantázia világ gazdagításával a saját formanyelv, az alkotó alakító önkifejezés fejlődésének segítése,
- az esztétikai igény és nyitottság kialakítása az alkotásra, önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására, és az esztétikai élmények befogadására,
- az alkotó, alakító tevékenységhez a feltételek megteremtése.
- a tevékenységek tartalmának, minőségének fejlesztése,
- a tevékenységhez a szervezeti feltételek biztosítása.

A tevékenységek tervezése, tartalmának, minőségének fejlesztése:

A 2,5-4 évesen óvodába kerülő gyermekek első élményeit tudatosan tervezzük. Együtt ismerkednek meg az eszközökkel, együtt örülnek az elkészült alkotásnak. Már itt elkezdődik az esztétikum iránti érzékenység ébresztése. A szabad témaválasztásra adjunk megfelelő időt és teret a gyerekek számára. A képalakítás többféle technikával jelenik meg: zsírkréta -,színes ceruza rajz, festés, papírragasztás, agyagba- lisztgyurmába nyomás, homokba karcolás, stb. A gyerekek a különböző technikákkal, a homok, a víz tulajdonságaival, felhasználhatóságával fokozatosan ismerkednek meg. Építés során a különböző formákkal, színekkel bővül ismeretük. Az óvodába több alkalommal kihelyezzük az alkotásaikat.

4-5 éves korban már megjelenik a szándékos képalkotás iránti igény a gyermekekben. A tevékenységekhez az élmények nyújtása nagyon fontos, így az alkotó-alakító tevékenységeket tovább lehet bővíteni. A gyermekalkotásokban jelenjenek meg az emberábrázolás, a környezet tárgyai, cselekményei, eseményei, az évszakokhoz kapcsolódó élmények és a meseillusztráció. A gyerekek használjanak sokárnyalatú színes ceruzákat, filctollakat, zsírkrétákat, vastagabb, vékonyabb ecseteket, gyertyát, fonalat, textilt. Próbáljanak meg játékuhoz, mesékhez kellékeket készíteni. Használjanak különböző természetes anyagokat: csuhé, gally, száraz virágok, nád, szalma, rafia, textil, stb.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda, Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	--	---

Az 5-6-7 éves gyerekek alkotásaiban jelenjen meg az alkotó együttműködés. A formákat, a színeket jelenítsék meg egyéni módon, minél változatosabb technikák alkalmazásával. Készítsenek mesejeleneteket, ajándékokat. Gyakorolják a pamutfonás és szövés technikáját. Természetes anyagokból készítsenek kompozíciót fantáziájuk segítségével, különböző eszközök használatával. A térépítés több napig tartó tevékenység lehet.

A gyűjtő tevékenységbe a szülőket is bevonjuk. A tevékenységet naponta, játékba integráltan folytathatják a gyerekek.

A kiemelten tehetséges gyermekeknek külön foglalkozást szervezünk, tervezünk, ahol továbbfejlesztjük képességeiket.

5.5. A MOZGÁS

„A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei.”¹⁵

Célunk:

- a mozgáskedv felkeltése,
- mozgás iránti igény kialakítása,
- a gyerekek tájékozódásának, térérzékelésének, alkalmazkodóképességének fejlesztése,
- a harmonikus mozgás fejlesztése.

A gyerekek nagymozgása, (járás, futás, kúszás, mászás) jól fejleszhető az óvoda udvarán és a műfüves pályákon, a természetes és mesterséges eszközök segítségével. A tornaszobában, csoportsobában is lehetőséget biztosítunk a gyermekek mozgásának kielégítésére. Mozgás során fejlődnek a gyerekek pszichikai, testi, értelmi és szociális képességei. Az irányított mozgástevékenység során megismert mozgásformákat gyakorolhatják az udvaron a szabad játék folyamán. A különböző ügyességi játékok pozitív élményt nyújtanak és újabb mozgásra, mozgássorra készítetik a gyermeket. A gyermekek mozgásigényét a hét minden napján az udvari játék, a séta, a csoportszobai gyakorlás közben elégítjük ki. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekeket differenciáltan fejlesztjük gyógytestneveléssel és a Kulcsár Mihályné féle mozgásterápiával.

¹⁵ 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról 1. melléklet 8. old.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

Óvodánkban több sportprogramot szervezünk, melyeken a gyerekek a szülőkkel együtt vehetnek részt.

Feladataink:

- a gyermek én-határainak, a másik észlelésének, az önfegyelem, alkalmazkodás, kooperáció képesség fejlődésének elősegítése;
- az egyéni szükségletek és képességek figyelembe vétele a mozgásigény kielégítésénél;
- differenciált, változatos, párhuzamosan végezhető lehetőségek biztosítása a mindennapos mozgásra;
- a tervezhető, mozgásfejlesztő tevékenységek összeállítása;
- a mozgásszükségletek kielégítéséhez feltételek, szervezeti formák biztosítása;
- a testséma fejlesztése.

A 2,5-4 éves gyermekek irányított mozgástevékenységében a nagymozgások fejlesztése az alapvető feladatunk. Ismerkedjenek meg a járás,- futásgyakorlatokkal, utánzó járásokkal, ugrásokkal, labdagyakorlatokkal. Végezzenek különböző torna- és gimnasztikai gyakorlatokat. Játszunk a gyerekekkel minél több egyensúlyozó játékot. Az eszközöknek, a kézi szereknek igen nagy jelentősége van.

A 4-5 éves gyermekek számára lényeges a nagymozgások, az egyensúlyérzék fejlesztése. A futás gyakorlatokban jelenjenek meg az akadályok. A futást szervezhetjük tárgyhordáshoz kapcsoltnak. A gyerekek gyakoroljanak új mozgásformákat. Gyakran használják a labdát, a különböző kézi szereket. A mozgásos játékok során domináljanak a támaszgyakorlatok, a csúszások, kúszások, mászások talajon és szereken. Gyakorolják a guruló átfordulást, a hossz tengely körüli gurulást. A gyerekeknek legyen alkalma a szabad játék során is gyakorolni a megismert mozgásokat.

Az 5-6-7 éves gyermekek mozgása összerendezettebb, harmonikusabb. Sok mozgáselemet ismernek már, melyet játékos formában gyakorolnak. A futásgyakorlatokat váltó,- sorversenyekhez, versenyfutásokhoz kapcsoljuk. Ugrásgyakorlataikban finomabb mozgást is el tudnak végezni. Dobásgyakorlataikban egyre biztosabb a szem-kéz koordináció. Az eszközöket ügyesen kezelik. A talajtorna elemeit pontosabban végézik, a gyakorlás lehetőségét a szabad játék folyamán is biztosítjuk. A gyermekek egyensúlyérzéke már biztos mozgást eredményez a tornapadon, a székeken, keskenyebb alátámasztási felületeken.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p style="text-align: center;"><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p style="text-align: center;">3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	---	---

5.6. A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

„A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti- emberi-tárgyi környezetformái, mennyiségi, téri viszonyairól.”¹⁶

Célunk:

- a szűkebb és tágabb környezet megismerése, megszerettetése;
- természethez való pozitív érzelmi viszony kialakítása;
- környezettudatos magatartás kialakítása;
- környezetvédelem.

A gyerekek fejlesztése minden csoportban mikro csoportos és frontális formában történik, közvetlen élményszerzéssel, tapasztalatokkal. Egy héten egy témát dolgozunk fel mikro csoportos formában, így mód nyílik a személyes beszélgetésre, tapasztalatcserére, élményszerzésre. A séta és a kirándulás frontális formában történik. Törekedjünk arra, hogy a gyermekek sokat kérdezzenek, észrevételeiket, gondolataikat folyamatosan mondhassák el. Kérdezhessenek bátran, és kérdéseikre mindig kapjanak életkoruknak megfelelő szinten válaszokat. A megtapasztaláson alapuló megismerés, információszerzés sokoldalú biztosításával a gyermek aktív, passzív szókincsének mennyiségi és minőségi gyarapítása, ezzel párhuzamosan a fogalmak körének és tartalmának bővítése, új fogalomrendszer kialakítása, a beszéd, a mondatalkotás aktivizálása és a kontextusos beszéd gyakorlása történik. A gyerekek a szűkebb környezet megismerése során fedezik fel környezetük esztétikumát; megismerik a színeket, a hangokat, a formákat, az arányokat, az irányokat, a mennyiségeket, a ritmikusságot, az ok-okozati összefüggéseket.

Feladataink:

- a környezet tevékeny megismerése,
- az anyanyelvi nevelés, az értelmi fejlesztés biztosítása a tevékenységek, a közvetlen tapasztalat, az ismeretszerzés alapján,
- szervezeti formák biztosítása, a megfelelő tartalommal való kitöltése,
- a szülőföld, hazai táj, a népi, helyi, családi hagyományok, szokások és tárgyi kultúra értékeinek megismerését közvetítő tapasztalatszerzési lehetőségek tervszerű biztosítása,
- a nemzetiségi kultúrártékeinek, sajátosságainak megismerése tapasztalatszerzéssel

¹⁶ 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról 1. melléklet 8. old.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

- a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak kialakítása.
- a környezet védelméhez, megóvásához és fenntarthatóságához kapcsolódó szokások kialakítása,
- tapasztalatszerzés során segítsük elő az önálló véleményalkotást, döntési képességeinek fejlődését,
- differenciált fejlesztés,
- IKT eszközök használata.

A 2,5-4 éves gyermekekkel fogadtassuk el, szeretessük meg az óvodát, ismerkedjenek meg az óvoda közvetlen környezetével. Figyeljék meg az évszakok szépségét, színeit, jelenségeit. Gyűjtsenek sok tapasztalatot az időjárásról, gyűjtsék az évszakok jellegzetes eszközeit (kavicsok, falevelek, termések, gyümölcsök, csuhé, mákgubó, stb.). Legyenek ismereteik a családról. Ismerjék meg az óvoda utcáját. Figyeljék meg a környezetünkben található formákat, színeket. IKT eszközök segítségével ismerkedjenek meg a házi- és vadállatokkal.

A 4-5 éves gyermekek tapasztalatait, élményeit bővítsük. Hosszabb sétákat szervezünk, melynek során gyűjtőmunkát végzünk, a gyűjtésből származó anyagokat feldolgozzuk. Készítsünk évszaktáblát, a természetben figyeljük az időjárás változás folyamatát. Tanítsuk meg a gyermekeket gyönyörködni a természet szépségeiben. Érzékeltesük az összefüggéseket, az időjárás változás és az emberek tevékenysége között. Rügyeztessünk, ültessünk. Bővítsük ismereteiket a családról. Ismerjék meg a községben dolgozó emberek munkáját. Gyakoroljuk a közlekedés szabályait. Mélyítsük a gyermekek ismereteit az állatokról, bogarokról, növényekről. A tapasztalatok, ismeretek nyújtása közben állapítsanak meg számosságokat, alak, tárgyi kiterjedéseket, téri tájékozódásuk szóbeli kifejezését segítsük elő. Tevékenységekhez, cselekvéshez kötöten fejlesztjük időérzéküket.

Az 5-6-7 éves gyermekek fokozatosan ismerjék meg az óvoda tágabb környezetét. Folyamatos jelleggel figyeljék az évszakok változását, fedezzék fel az évszakok szépségét, a színek árnyalatát. Legyenek ismereteik a környezetvédelemről. Hívjuk fel figyelmüket a környezetszennyezés hatásaira, láttassuk meg az ok-okozati összefüggéseket.

Gondozunk virágos kertet. Gyűjtőmunkáinkban legyen jellemző az évszak adta lehetőségek kihasználása, készítsenek évszaktáblát. Kísérletezzünk vízzel, homokkal, gallyak rügyeztetésével, csíráztatással. Tudjanak beszélni szüleik munkájáról, ismerkedjenek meg néhány munkahellyel. Látogassunk el a községünk intézményeibe.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

Fejlesszük magyarságtudatukat, hazaszeretetüket. Ismerkedjenek a Földdel, mind bolygóval és az égi testekkel. A gyerekek ismerjék jól a házi és a vadon élő állatokat. Minden lehetőséget használjunk ki a környezet téri, nagyságbeli, aránybeli azonosságainak, számoosságainak megállapítására, a téri tájékozódás szóbeli meghatározására. A spontán helyzeteket a matematikai tapasztalatszerzésre való felhasználása mellett a tevékenységekben való alkalmazás lehetőségeinek gazdagítására is felhasználjuk.

Az önálló véleményalkotást, döntési képesség megalapozását problémahelyzetek teremtésével segítjük elő. A cselekvéses tanulásból adódó tapasztalatok közös összegzésével, irányított és spontán megfigyelésekből adódó vélemények cseréjével dolgozzuk fel a csoporttársakkal. A gyerekeknek jó a természethez való viszonyuk, hiszen természet közelben nőnek fel, de meg kell tanítani velük a környezetvédelem alapvető szabályait, mert azt nem ismerik. Feladatunk, hogy sokoldalú tapasztalatszerzést biztosítsunk számukra. Ismeretszerzés közben szerepek, magatartási módok, másokhoz való alkalmazkodás képességének az elsajátítására is lehetőség nyílik. Matematikai összefüggések megláttatására, érzékeltetésére adjunk minél több lehetőséget.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</p>	<p style="text-align: center;"><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</i></p>	<p style="text-align: center;">3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	---	---

5.7. NÉPHAGYOMÁNY ÁPOLÁS, NÉPSZOKÁSOK

A néphagyományörzésnek nagy jelentőséget tulajdonítunk programunkban. A néphagyományörzést, a népi kultúra kincseinek ápolását az óvodánkban minden óvónő feladatának tekinti.

Mindazon értékeket hasznosítjuk nevelési rendszerünkben, melyek a néphagyományban megörzésre érdemesek és meg tudjuk valósítani a gyerekekkel közösen.

A nemzetiségi roma/cigány hagyományok átörökítése a célunk, ismerjék meg szokásaikat, kultúrájukat életkori sajátosságaiknak figyelembevételével, ha nemzetiségi nevelés folyik.

A hagyományok ápolása kohéziós erő, amely egyszerre biztosítja az egyén számára az önérvényesítést, a kiemelkedést, a figyelemfelkeltés lehetőségét, a társakhoz való kötődést, az együvé tartozás örömét, fejleszti az identitástudatot.

Néphagyomány ápolás tevékenység formái:

- versek, mesék, dramatikus játékok, mondókák, énekes játékok, egyszerű néptánc lépések megismerése,
- csúfolódók, közmondások, találós kérdések, időjósítások,
- tárgy készítés természetes anyagok felhasználásával,
- népi ügyességi játékok.

5.8. JELES NAPOK AZ ÓVODÁNKBAN

Mihály napi vásár: gyermekek által készített tárgyak, eszközök árusítása.

Márton - nap: Szent Márton püspök legendájának megismerése.

Advent: Borbála, Mikulás, karácsony-várás hangulatának megteremtése, adventi koszorú, gyertyák készítése.

Karácsony: ünnepi készülődés, a csoportszoba díszítése, kántálás, karácsonyfa díszítés, vendégek hívása, falu karácsony fájának díszítése és közös ünneplés a civil szervezettel és az iskolásokkal.

Farsang: farsanghoz kapcsolódó népszokások, kiszabáb égetés, időjósítások, multság.

Húsvét: az ünnephez kapcsolható hagyományápolás, tavaszvárás, időjósítások.

Április 22. Föld napjának megünneplése.

Május: Anyák-napja

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</i></p>	<p>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	---	---

A jeles napokat egy hosszabb előkészület vezeti be. Minden csoportban az óvodapedagógusok a gyermekek kíváncsiságát kielégítve biztosítanak változatos előkészületi tevékenységeket. A tevékenységek „csúcsa” maga a jeles nap, melyet csoportonként vagy együttesen, zárt vagy nyílt nap keretén belül a szülők, vendégek bevonásával ünneplünk.

A hagyományok ápolása közben történő együttjátzás, közös tevékenység, munkálkodás örömtelivé, izgalmassá teszi a várakozás időszakát, így maga az ünnep is vidám hangulatú, felszabadult, kellemes együttlétté válik.

5.9. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

„A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenység – az önkiszolgálás, a segítség az óvodapedagógusoknak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény- és állatgondozás.”¹⁷

A tevékenység célja, hogy a gyermekekben olyan készségek, tulajdonságok alakuljanak ki, amelyek befolyásolják kötelességtudatukat, közösséghez való viszonyukat.

Feladat: A különböző munkák, munka jellegű tevékenységek tudatos tervezése, szervezése és végzéséhez a feltételek biztosítása.

A gyermekek munka jellegű tevékenysége a játékból bontakozik ki. Megkülönböztetünk önmagukért és a közösségért végzett tevékenységeket.

A gyerekek kezdetben önmagukat látják el, majd később az óvodapedagógusnak és más felnőttek segítenek az általunk nyújtott példa alapján. A csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett megbízásokat teljesítenek. A feltételeket úgy alakítjuk ki, hogy a gyerekek meg tudják tanulni a résztvevő tevékenységek sorrendjét, a praktikusságot, sokszor éljék át a munka örömét. Kapjanak a gyerekek sok buzdítást, megerősítést, hogy pozitív viszony alakuljon ki a rendszeres munkavégzéssel kapcsolatban.

Minden korcsoportban nagy jelentősége van az önkiszolgálásnak, az egészséges életmód szokásainak kialakításában. A környezet megismerésének és a tapasztalatszerzésnek jelentős a szerepe, de fontos a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság is. Minden korcsoportban, az életkori sajátosságok figyelembevételével van jelen a közösségért végzett munka.

¹⁷ 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról 1. melléklet 9. old.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

A 2,5-4 éves gyermekek végezzenek önkiszolgáló munkát, vegyenek részt a játékok elrakásában, a csoportszoba díszítésében, a játékok rendezésében, a növények gondozásában. Vegyenek részt a gyűjtő munkában, a termések betakarításában.

Az alkalmasszerűen végzett munkába is vonjuk be a legkisebbeket is pl.: játékok lemosása, babafürdetés, stb.

A 4-5 éves gyermekek közösségi kapcsolatát jól fejleszti a naposi megbízás. Ezt a munkát akkor célszerű bevezetni, ha a gyerekek jól ismerik a tevékenység mozzanatait, sorrendiségét. Ismétlődő munka a játékos polcok rendberakása, tisztítása, az öltöző, a mosdó rendjének megőrzése. Ezeket a munkákat a felnőttek irányításával végezzék. A csoportszobát közösen díszítjük a gyerekekkel. Az élősarok gondozásán túl vegyenek részt az udvar tisztántartásában, a virágos kert, a fű gondozásában. A téli madáretetés is legyen kiemelt tevékenység. Az alkalmasszerűen végzett munka lehet egyéni megbízás, vagy közös munka, pl: játékok, homokozó edények lemosása, stb.

Az 5-6-7 éves gyermekek önmaguk ellátásában már elég ügyesek. Önállóan teljesítik a közösségért végzett munkákat, pl.: naposi munka, növények, élősarok gondozása. Engedjük, hogy egyénileg döntsék el a munka menetét. Étkezés után rakják helyére az edényeket, rendezzék az asztalterítőket, stb. Az ismétlődő tevékenységekben is legyenek egyre önállóbbak, munkájukat ismerjük el. Vegyenek részt a környezet szépítésében a csoportszobában, az udvaron egyaránt, vegyék észre a szépet, ezáltal fejlődik esztétikai érzékük. Biztonságosan használják a különböző szerszámokat, melyek életkoruknak megfelelő méretűek. Gondozzák a virágágyásokat, melyben együtt gyönyörködünk, láttassuk meg velük ennek szépségét, fontosságát.

A tevékenységhez kapcsolódó spontán beszédhelyzetekben különböző beszédformákat (udvarias megszólítás, utánzásra késztetés, kérés, buzdítás, dicséret, verbális kifejezések) gyakorlunk, munkavégzéssel kapcsolatos fogalmakat, ok-okozati összefüggéseket, műveleteket nevezünk meg, foglalunk mondatba.

 <p>Halmaji Kastély Óvoda Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</p>	<p style="text-align: center;"><i>Halmaji Kastély Óvoda, Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</i></p>	<p style="text-align: center;">3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
--	--	---

5.10. A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

„Csináljon bármit, ami nyitogatja szemét és eszét, szaporítja tapasztalatait. Ő azt hiszi játszik.

De mi már tudjuk, mire megy ki a játék. Arra, hogy e világban otthonosan mozgó, eleven eszű és tevékeny ember válják belőle.”

/Varga Domokos/

A tanulás, utánzások, spontán és szervezett tevékenységben valósul meg. A tanulás a teljes személyiség fejlődését és fejlesztését támogatja. A tanulás folyamatát szélesen értelmezzük, a gyerekek tevékenységük során rengeteg tapasztalatot, élményt dolgoznak fel, ezáltal új ismereteket sajátítanak el. A szociális és intellektuális képességeik fejlődését az óvoda felerősíti. A gyerekek értelmi képességei leginkább a játékban fejlődnek. A játékhoz kapcsolódnak az óvónő által szervezett tanulási lehetőségek, a megfigyelés, tapasztalatgyűjtés, ismeretszerzés. Az utánzások modellkövetésben az óvodapedagógus a főszereplő.

A tanulás elsődleges célja a gyermek kompetenciáinak, képességeinek fejlesztése, attitűdök erősítése, tapasztalatainak bővítése, rendszerezése.

A tanulás formái:

- utánzások, minta- és modellkövetés,
- spontán,
- játékos és cselekvéses,
- kérdésekre és válaszokra épülő ismeretszerzés,
- irányított megfigyelés, felfedezés, tapasztalatszerzés,
- gyakorlati problémamegoldás.

A tanulást támogató környezet megteremtésénél mindig a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire építünk. A gyermeket hagyjuk felfedezni, adjunk neki elég időt arra, hogy megtapasztalja, ismereteket gyűjtsön az őt érdeklő dolgokról, tárgyakról, jelenségekről, a környezetéről.

Az óvodapedagógus mindig a gyermeknek megfelelő mennyiségű és minőségű segítségadást biztosít.

A gyermeki személyiség fejlesztése az életkori és fejlődési sajátosságok figyelembe vételével, interaktív tanulási-tanítási módszerek dominanciájával történik. Sokszínű, változatos, cselekedtető, játékos elemeket tartalmazó tevékenységeket kínálunk fel a gyermekeknek.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

Az egyéni tanulási utak támogatása a gyermeki szükséglethez és egyéni képességhez igazodva történik.

A kompetenciák fejlesztése az érzelmek közvetítése a gyermek felé. Fontos, hogy a gyermek megértse a mondandókat és ő maga meg tudja fogalmazni gondolatait. Mindig személyre szabott, pozitív értékeléssel segítjük a tanulás folyamatát.

Az óvodai tanulás, ha eléri a célját, akkor a gyermeket képessé teszi az élethosszig tartó tanulásra.

6. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

Az óvodánkban az iskolai életre való felkészítést az óvodába lépés pillanatától szem előtt tartjuk, ennek szellemében fejlesztjük a gyermekek teljes személyiségét. A gyermek belső éréseinek köszönhetően a családi-, és az óvodai nevelés együttes eredményeként a gyermek óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

Az óvodáskor végére belép a gyermek a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben óvodásból iskolássá érik. A rugalmas beiskolázásnál figyelembe kell venni a gyermek életkorát és fejlettségi szintjét. Az óvoda vállalja, hogy a gyermekeket az iskolai életre alkalmassá teszi, tehát olyan képességeket és készségeket fejleszt, amelyek lehetővé teszik, elősegítik a megfelelő fejlettségi szint elérését.

Az iskolakezdéshez egyaránt szükségesek:

- testi -;
- lelki -;
- szociális érettség.

Arra törekszünk, hogy gyermekeink az óvoda befejeztével képesek legyenek az élethosszig tartó tanulásra. Érdeklődjenek környezetük tárgyai, jelenségei iránt, akarjanak minél többet megtudni az őket körülvevő világról, jelenségekről, dolgokról. Többféle megközelítésből tapasztalják meg ezeket, több érzékszerv bevonásával, hogy mélyebb nyomot hagyjon a gyermekben. A gyermekek differenciált fejlesztésével azt szeretnénk elérni, hogy egyéni tapasztalatokkal, élményekkel induljanak az iskolába.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

A gyermekek személyiségfejlődésében az alábbi eredményeket várjuk az óvodáskor végére

- Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás.
- Állóképességük, fizikai teherbírásuk jó.
- Nagymozgásuk és finommozgásuk fejlődik, ezáltal összerendezettebbé válik.
- Késleltetni tudják belső szükségleteik kielégítését.
- A gyerekek képesek legyenek egymást elfogadni, tolerálják a másságot.
- Képesek egymásra figyelni, megtanulnak felelőséget vállalni saját döntéseikért.
- Társas kapcsolataikban igénylik a közösséget, fejlődik kapcsolatteremtő készségük.
- Kialakul magatartásukban az egymás iránti tisztelet.
- A testápolási szokásokat önállóan végzik.
- Az eszközökre vigyáznak, használat után önállóan a helyére teszik.
- Zsebkezdőjüket, szalvétájukat önállóan használják, melynek igénye kialakult bennük.
- Az egészségmegőrzés elemi szabályait elsajátítják.
- Igényükké válik a higiénés szokások betartása.
- Képesek eldönteni, mennyit egyenek és igyanak.
- Biztonságosan használják az evőeszközöket.
- Az asztalt önállóan, ízlésesen terítik meg, étkezés közben vigyáznak asztaluk rendjére, csöndesen beszélgetnek.
- Önállóan öltöznek, vetkőznek, ruháikat ki-begombolják, cipőiket bekötik. Ruháikat összehajtva helyezik el.
- Az egészségmegőrzés szempontjából jól érzékelik a hideget és a meleget.
- Környezetükben igyekeznek megtartani a rendet.
- Ügyelnek saját tisztaságukra, törekednek a szépre, ízlésesre.
- Kialakul az igény a gyermekekben az egészséges életmód szokásainak betartására.
- Pihenésüket az éjszakai alvással tudják már biztosítani, kevésbé fáradékonyak.
- Igénylik a mozgást, kitartóak a mozgásos játékokban.
- Az egyenletes lüktetést készség-fokon képesek érzékelni.
- Testkép, testséma, énkép kialakulásával az én-tudat lassan megszilárdul.
- Koordinált mozgás alakul ki szem-kéz vonatkozásában, észlelési és motoros funkciók egyensúlya létrejön.
- Kialakul a fejlett érzékelő rendszer, mely alapja a fogalmi megismerésnek, a konkrét és elvont gondolkodásnak.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</i></p>	<p>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	---	---

- Kifejlődik a szándékos figyelemkoncentráció.
- Kreatív, problémamegoldó gondolkodásuk fejlődik.
- A gyermekek képesek több napon keresztül ugyanabban a játéktémában állhatatosan játszani.
- Játékukra jellemző a szerepjáték.
- Konstruáló játékukban képesek bonyolult építményeket létrehozni.
- Belső késztetésből fakadóan egyre több szabályhoz tudnak alkalmazkodni.
- A szabályjátékokat élvezik, önállóan is tudnak szabályokat alkotni.
- Belső igényből adódik a szabályok elfogadása, betartása.
- Tudnak egymás felé fordulni, társas kapcsolataikban magatartásukat jellemezze a segítőkészség, együttérzés, önzetlenség.
- Társas kapcsolataikban megjelennek az óvoda által megkívánt viselkedési normák, szabályok.
- Fejlődik önkritikájuk, szabálytudatuk kialakul.
- A gyerekek szívesen ismételtetik a mondókákat, verseket, tudnak 15-20 mondókát, 6-8 verset.
- Fejlődik szókincsük, artikulációjuk.
- Várják a naponkénti mesélést.
- Szívesen mesélnek, báboznak, dramatizálnak. Az ismert 15-20 mesét önállóan is fel tudják idézni, dramatizálni, bábozni.
- Tudnak meséket, történeteket önállóan is kitalálni, azt mozgással, beszéddel eljátszani.
- Képzeletük, beszédkésztségük, beszédfigyelmük erősödik. Folyamatosan beszélnek, összefüggő, összetett mondatokkal fejezik ki magukat.
- Felismerik a zenei harmóniát, önállóan is képesek eljátszani a dalos játékokat.
- Felismerik a halk-hangos, a gyors-lassú, a mély-magas közti különbséget, tudják ezeket alkalmazni beszédükben, énekükben.
- Interakciójuk gazdag, kulturált és érthető.
- A gyerekek alkotásaikban egyéni módon jelenítik meg élményeiket, tapasztalataikat.
- Jellemző munkáikra a részletező forma és színgazdagság.
- Tudnak örülni saját és a közös alkotásoknak, az alkotásukról a véleményüket néhány mondatban el tudják mondani.
- Téralkításban ötletesek, bátrak, képesek előre tervezni.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Községi Ház és Könyvtár</i></p>	<p><i>3842. Halmaj</i> <i>Táncsics út 8.</i> <i>Tel., Fax: 06-46-574-226/4</i> <i>OM azonosító: 202143</i> <i>Adószám: 15549367-2-05</i></p>
---	---	--

- Tudnak a szépben gyönyörködni, ismerik a rácsodálkozás élményét.
- A gimnasztikai gyakorlatokat képesek ütemtartással végezni. Járásuk harmonikus, az ütemet érzékelik.
- Térérzékük jó, szem-kéz, szem-láb koordinációjuk fejlett, ügyesen bánnak az eszközökkel.
- Szeretnek futni, futásukban kitartóak.
- A gyerekek tudják lakcímüket, életkorukat, szüleik nevét, foglalkozását, munkahelyét.
- Tudják születési helyüket, idejét.
- Ismerjék az évszakokat, szépségeiket ki tudják fejezni, gyönyörködni tudnak az évszakok adta lehetőségekben.
- Ismerik a házi -, és vadállatokat.
- Környezetük növényeit felismerik, meg tudják nevezni, folyamatos fejlődésüket nyomon tudják követni.
- Meg tanulják szeretni és védeni a természetet.
- Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik.
- Gyakorlottak a közlekedési szabályok betartásában, a közlekedési eszközöket ismerik.
- Matematikai fogalmaik biztosak 10-es számkörben. Össze tudják hasonlítani a mennyiségeket, meg tudják nevezni a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmakat, hozzátevésben, elvevésben, pótlásban gyakorlottak.
- Meg tudják különböztetni a tárgyakat szín, forma és nagyság szerint. Ismerik a csoportosítás fogalmát.
- Különösen jelentős a téri észlelés, a vizuális és akusztikus differenciálás.
- Alkalmazni tudják a jobbra, balra irányokat, téri tájékozódásukat szavakkal ki tudják fejezni, névutókat megfelelően használják.
- Kialakul a szabályokhoz alkalmazkodó, jól érthető beszéd.
- A gyerekekben kialakul a munka iránti tisztelet és megbecsülés.
- Örülnek a kötelességteljesítésnek, önállóan, gondosan végzik a naposi munkát.
- Egyéni megbízatásokat örömmel teljesítenek.
- Igénylik maguk körül a rendet, a tisztaságot.
- Kialakul önkontrolljuk, önbecsülésük fejlődik.
- Önértékelésük segíti az én-tudat kialakulását.
- Megtanulják a konfliktusokat egymás között megoldani.
- Önirányításuk, egyéni feladatmegoldásuk, az ellenőrzés képessége fejlődik.

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda, Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	--	---

- Kötelességtudatuk kialakult.
- Az iskolai tanuláshoz szükséges kompetenciák kialakultak, fejlettek.
- A nemzetiségi gyermekekben alakuljon ki pozitív érzelmi viszony a nemzeti kultúrája iránt.
- Tudjon tájékozódni a kommunikációs helyzetekben.
- Ismerje a nemzetiségi kultúrájából merített dalokat, meséket, verseket, mondókákat és játékokat.
- Ismerjék meg a helyi nemzetiségi szokásokat, hagyományokat és tárgyi kultúra értékeivel, tanulja meg azok tiszteletét és megbecsülését.

A sajátos nevelési igényű gyermekeket folyamatosan, speciális szakemberek segítségével készítjük fel az iskolai életre.

„Bármilyen program annyit ér, amennyi megvalósul belőle...”

/Gajdos István/

LEGIMITÁCIÓS ZÁRADÉK

A **Halmaji Kastély Óvoda** pedagógiai
programját készítette:

dátum:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....

Egyetértését nyilvánította:

dátum:.....

1. Az óvoda Szülői Munkaközössége
Halmaj

.....

SZMK elnöke

2. Halmaj Cigány Nemzeti Kisebbségi
Önkormányzat

dátum:.....

.....

Budai László

elnöke

3. Halmaj, Kiskinizs Községek Önkormányzatainak
Intézményfenntartó Társulása
Halmaj

dátum:.....

.....

Tóth József

elnök

A programot jóváhagyta:

dátum:.....

.....

Zsírosné Becse Gizella

intézményvezető

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda, Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	--	---

IRODALOMJEGYZÉK

- 1/ Óvodai nevelés országos alapprogramja
Művelődési és Közoktatási Minisztérium 2012.
- 2./ A kompetencia alapú oktatás 2007.
- 3./ Nemzeti kisebbség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiségi iskolai oktatásának irányelve
17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet
- 4./ A fogyatékos gyermekek óvodai nevelésének irányelve
Művelődési és Közoktatási Minisztérium 1997.
- 5./ Nagy Jenőné: Programkészítés, - de hogyan?
Szolnok 1997.
- 6./ Dr. Pereszlényi Éva: HOP. Helyi Óvodai Program
Budapest 1997.
- 7./ Nagy Jenőné: Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel
Szolnok 1997.
- 8./ Lépésről-lépésre óvodafejlesztő program
Hajdúböszörmény 1997.
- 9./ Zilahi Józsefné: Óvodai nevelés játékkal, mesével
Budapest 1996.
- 10./ Porkolábné Dr. Balogh Katalin: Kudarc nélkül az iskolában
Alex-typo 1992.
- 11./ Porkolábné Dr. Balogh Katalin és Dr. Páli Judit: Pszichológiától, pedagógiáig
Alex-typo 1992.
- 12./ Dr. Buda Béla: A személyiségfejlődés és a nevelés szociálpszichológiája
Budapest 1993.
- 13./ A magyar közoktatás távlati fejlesztésének stratégiája
Művészeti és Közoktatási Minisztérium 3 996.
- 14./ B.-A.-Z. Megyei Önkormányzat Hivatalának Humánszolgáltatási Főosztálya és a Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának Közös fejlesztési Terve
Miskolc 1997.
- 15./ T. Aszódi Éva, Sz. Vida Mária, Forrai Katalin: Művészetre nevelés a családban

<p>Halmaji Kastély Óvoda</p> <p>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</p>	<p><i>Halmaji Kastély Óvoda,</i> <i>Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár</i></p>	<p>3842. Halmaj Táncsics út 8. Tel., Fax: 06-46-574-226/4 OM azonosító: 202143 Adószám: 15549367-2-05</p>
---	---	---

Budapest 1976.

16./ Dr. Gósy Mária: A beszédészlelési és beszédmegértési folyamat zavarai és terápiája
Bárcezi Gusztáv Tanárképző Főiskola 1995.

17./ Játékpszichológia

Budapest 1997.

18./ Dr. Tóthszöllősné Varga Tünde, Porkolábné Dr. Balogh Katalin: Mozgásfejlesztés az óvodában 1994.

19./ Dr. Hanza István, Fodorné Dr. Földi Rita, Dr. Tóth Ákos: Játék, egyensúlyozás, vízhez szoktatás

Nagy-Gáspár Kft 1995.

20./ Érdi Krausz Zsuzsa: Mindenki Gyógytestnevelése Fővárosi Pedagógiai Intézet

Okker Oktatási Iroda 1998.

21./ Dr. Kmethy Éva: Napról-napra a mi kalendáriumunk

Debrecen 1995.

22./ Sír Angus Fraser: A cigányok

Budapest 1996.

23./ Szemán Józsefné Dr.: Útmutató - A hátrányos helyzetű cigánygyerekek óvoda neveléséhez

Hajdúböszörmény 1996.

24./ Dr. Princzes Mária: Mentális és viselkedészavarok pszichológiája

Okker Oktatási Iroda

MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet	EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM
2. sz. melléklet	ALAPÍTÓ OKIRAT
3. sz. melléklet	PEDAGÓGIAI PROGRAMESZKÖZIGÉNYE
4. sz. melléklet	KÖNYVTÁRFEJLESZTÉS
5. sz. melléklet	SZEMÉLYISÉGLAP